A FÉLELMETES VIHAR

A nyár, a vakáció nemcsak kellemes emlékeket hagyott maga után, hanem kellemetleneket is. Olyanokat, amelyektől ma is borzongunk, ha rájuk gondolunk. Ilyen volt az augusztus 4-i, szombat délutáni, balatoni vihar, amely... De adjuk át a szót annak, aki nemcsak látta, hanem át is élte: egy levélírónknak.

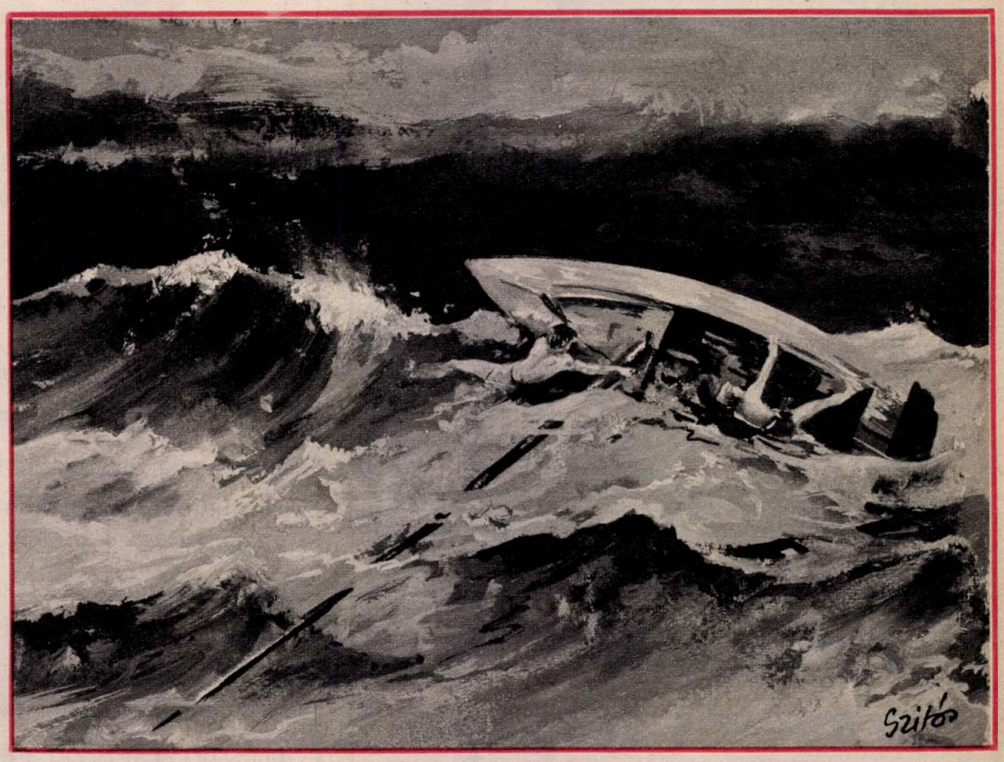

Szepezdfürdő, délután 3 óra:

Hárman voltunk a kalóz típusú vitorláson, István, Tomi és én. Szívesen vitorlázgattunk együtt. Nem akartunk messze menni, csak a strand körül, partközelben forgolódtunk. Az ég borús volt, de vihart ígérő felhő sehol sem látszott.

Nemsokára azonban megjelent az égen egy hosszú sötétkék felhősáv. Tomi azt mondta, hogy ebből nagy vihar lesz, menjünk ki. István még körözni akart. Én nem tudtam, mitévő legyek, hisz a part olyan közel volt, elképzelhetetlennek tűnt, hogy nagy baj történjék. Lassan azért elindultunk a kikötő felé.

Ekkor észak felől hirtelen hatalmas erejű szél söpört végig a vízen. Ha nem húzzuk le gyorsan a vitorlákat, akkor kis idő múlva cafatokban lógott volna az árbocról. Nem lehettünk messzebb a parttól, mint ötven méter.

– Én beugrom a vízbe! – kiabálta túl Tomi a szél zúgását. – Megmondtam, hogy menjünk ki!

– Most nem érünk rá vitatkozni – válaszoltam –, de neked volt igazad.

Tomi nagyon megijedhetett, mert belevetette magát a vízbe és kifelé úszott.

A szél már partközelben is méteresre korbácsolta a hullámokat. Ketten maradtunk. Jobb is volt így, mert hárman könnyebben felborultunk volna. Arra számítottunk, hogy rásodrodunk az egyik üdülő mólójára. Felváltva eveztünk és egy ideig úgy éreztük, hogy partot érünk. A szél azonban egyre erősödött, és beljebb sodort minket.

Ekkor indult el a partról egy motorcsónak. Fellélegeztünk, kimentenek! De nem tartott sokáig az örömünk, mert a motoros megkerült bennünket és átkiabált valamit, amit elnyelt a szél, de az integetésből kivettük: Boglár felé vegyük az irányt. Ezután otthagyott és több szállovast kimentett.

Két esélyünk maradt: vagy elállt a szél és valahogy kievickélünk, vagy Bogláron kötünk ki. Kidobtuk a horgonyt, hogy a hullámok ne dobálhassák annyira a hajót. Még így is szinte repültünk. Három-négy méter magasak voltak a hullámok és a tetejükön a kormánylapát nem ért a vízbe, így mire újra kormányozhatóvá vált a hajó, már párhuzamosan álltunk a hullámokkal és ilyenkor nagy a borulás veszélye. Eközben egyfolytában szakadt az eső, sőt, később a jég is. Minden porcikánk reszketett...

István volt a kormányos és dicséretére legyen mondva: nagyszerűen manőverezett. Többször úgy éreztük, hogy borulunk, de mindig sikerült visszanyerni az egyensúlyt. Egyfolytában nyugtattuk egymást: csak semmi kétségbeesés!

Túl voltunk már a Balaton közepén, amikor egy hullám félrefordított, egy másik pedig felborított. Visszafordítottuk a hajót, de mivel tele volt vízzel, mindig félreborult. Belecsimpaszkodtunk és hagytuk, hogy vigyen a víz. A hullámok gyakran átcsaptak a fejünk felett. Furcsa látvány volt az egyik hullám hátán látni az evezőt, a másikon a papucsainkat és a kormánylapátot, a harmadikon a padlódeszkákat. Nagyon lassan haladtunk. Az árboc később kiesett, mert elszakadt az egyik merevítő drót. A hajó hasra fordult. A nagy hullámzásban sehol sem tudtunk megkapaszkodni. A vitorlás feneke síkos volt, és lecsúsztunk róla. A svert kiesett, mert elfelejtettük lekötni, amikor teljesen leeresztettük. Úgy döntöttünk, hogy elhagyjuk a hajót.

Hogy mennyit úszhattunk, nem tudom. Többször megnéztem, hogy talajt ér-e a lábam – hiszen a déli oldal sekélyebb –, de nem értem el a talajt. Lassan utolértük és lehagytuk a vitorlásból kiesett holmikat. István belekapaszkodott az egyik padlódeszkába és úgy úszott tovább. Végig egymás mellett haladtunk.

– Itt már leérünk – kiáltott fel kis idő múlva István, aki az egyik mélyre sikerült tempónál belerúgott a földbe. Megöleltük egymást. Megmenekültünk! Messze volt a part és a hullámok itt törtek meg, de nagy baj már nem lehetett, föld volt a lábunk alatt.

A parton ismeretlen, segítőkész emberek vártak bennünket. Elláttak étellel, itallal, ruhával, pénzzel. Első dolgunk az volt, hogy értesítsük hozzátartozóinkat. Közben partot ért a vitorlásunk is. Az ottaniak segítségével kihúztuk a vízből.

Előtte úgy éreztük, tapasztalt vitorlázók vagyunk. Azóta azonban még nem ültem vitorlásba. Ami pedig Istvánt és engem illet: azt hiszem az eddig köztünk levő „haverság" ezen a napon valódi barátsággá érett.

Poros Gábor
Budapest, Döbrentei u. 16.
1013

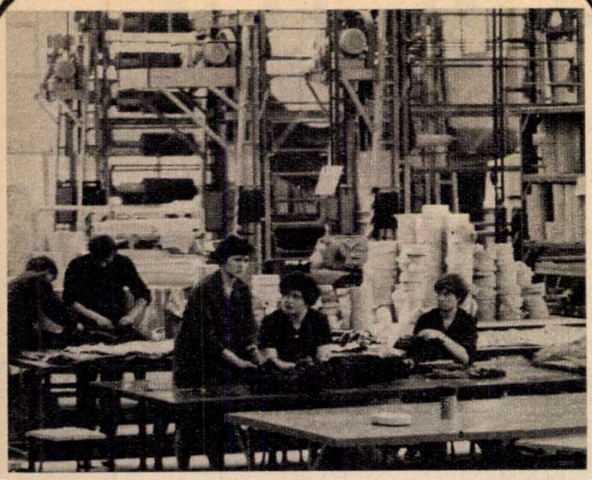

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A nyíregyházi Taurus Gumigyár szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre. Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110—650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak. Ezen kívül 350—450 Ft-ig terjedő összegben társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink gyárunk költségén 20 napot az NDK-ban töltenek.

Az elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés pedig gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:
TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL
4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

Taurus

PAJTÁSOK!

Korszerűen felszerelt tanműhelyekkel várjuk az általános iskolák 8. osztályát végzett, és a középiskolában érettségizett fiúkat. Képzés az iskolai végzettségnek megfelelően 3, illetve 2 év. Ez idő alatt nemcsak tanulmányi ösztöndíjat, hanem havonta 250,– Ft társadalmi ösztöndíjat is adunk.

Vidéki tanulóink számára bentlakásos tanulóotthoni elhelyezést biztosítunk.

Budapest egyik legszebb sporttelepén sportolási, klubhelyiségünkben szórakozási lehetőségek állnak rendelkezésre. A szakmunkásvizsga után kedvező kereseti feltételeket és szociális ellátást nyújtunk. Munkásszállóval, balatoni, dunai és hegyvidéki üdülővel rendelkezünk. Minden második szombat szabad!

JELENTKEZÉSETEKET VÁRJUK! Amikor az iskolában a „Továbbtanulási jelentkezési lap"-ot kitöltitek, **feltétlenül** írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek felvételre, és egyúttal személyesen vagy levélben keressétek meg Tanműhelyünket. Címe: **Budapest VI., Weiner Leó u. 7. 1065 Tel.: 126-011.**

Jelentkezzetek villanyszerelő tanulónak a BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEKHEZ!

BUDAPESTI ELMŰ 1893 ELEKTROMOS MŰVEK 1132. XIII. VÁCI ÚT 72-74.

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat, fiúkat felveszünk az 1980/81-es tanévre fonó, szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.
Felső korhatár: 16 év
Tanulóidő: 3 év
Társadalmi ösztöndíj: 500,— Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550,— Ft
Ösztöndíj kiegészítés: 190,— Ft

Teljes ellátást havi 210,— Ft-ért kaptok.
A kollégiumi elhelyezés, a tankönyv és a munkaruha díjmentes.
Az utolsó félévben a 4-es, 5-ös tanulók teljesítménybérben dolgoznak.
A szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőség 3500—4000,— Ft
Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.
Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4-ig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV Magyar Pamutipar Személyzeti és Oktatási Osztály, **Budapest,** Erkel u. 30. 1046
Telefon: 693-111/115-ös vagy 224-es mellék

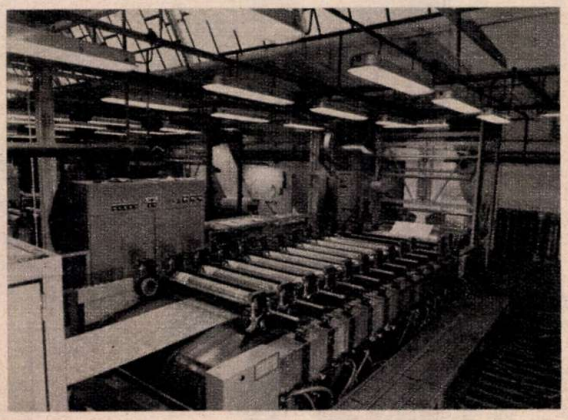

JÓ KERESETI LEHETŐSÉGET BIZTOSÍTÓ SZAKMÁT AJÁNLUNK FIÚKNAK!

A Budaprint Pamutnyomóipari Vállalat felvesz 8. osztályt végzett fiúkat 16 éves korig

TEXTILNYOMÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK

A tanulmányi ösztöndíjon felül (160—600 Ft), a vidéki tanulók havi 500,— Ft különélési pótlékot, a budapestiek havi 450,— Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak. Vidéki tanulóink részére **KOLLÉGIUMI** ELHELYEZÉST biztosítunk. Elsőéves tanulóink 1500,— Ft értékű ruházkodási segélyt kapnak. Az elméleti oktatás Budapest legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás a vállalat gyáraiban folyik.

Jó tanulóink továbbtanulását támogatjuk!

Érdeklődésre részletes tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet a

Pamutnyomóipari Vállalat
Személyzeti és Oktatási
Főosztályán
Budapest,
III., Fényes Adolf u. 19—21. 1036
Telefon: 687-834

MOST 8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat, a tanulólányok, a dolgozóink megelégedésére.

A szakmunkásképzés 2 éves. A fonó munka minden gépére szakmunkás-képesítést ad.

Felvételt nyerhet minden egészséges 14—17 éves, általános iskolát végzett lány.

A tanítás 1980. szeptember 1-én indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a szakmát szerető, szorgalmas tanulók részére a sikeres vizsga letételéhez.

JUTTATÁSOK:

kivétel nélkül ingyenes a két tanév teljes idejére:
- teljes ellátás (napi háromszori étkezés),
- leányotthonban (kollégiumban) lakás,
- tankönyv, tanszerek,
- munkaruha, fejkendő, munkacipő,
- iskolaköpeny.

Ezeken felül megilleti a tanulót:
- tanulmányi ösztöndíj: havi 350—560,— Ft (a tanulmányi eredménytől függően),
- szociális ösztöndíj: havi 500,— Ft.

Ezeket az összegeket teljesen szabadon, saját céljaira használhatja fel a tanuló.

Szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 2800—3600 Ft között van.

A részletes tájékoztatókat kérésre postafordultával megküldjük.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „Továbbtanulási jelentkezési lap"-ra, kérjük, ezt írd:

„FONÓ SZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV LŐRINCI GYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI OSZTÁLYÁRA,
BUDAPEST,
GYÖMRŐI ÚT 85—91. 1183 címre küldd.

Sopronban, a Knapp Gábor utca 18-ban él az órák szerelmese. Dávid Ernő évtizedek óta készíti, gyűjti, javítja a különlegesnél különlegesebb időmérő szerkezeteket. Lakásában több mint háromszáz kész, vagy féligkész óra mutatja az időt.

— Hogyan jutott eszébe, hogy éppen órákat gyűjtsön?

— Kisfiú voltam, amikor a padlásunkon a sok limlom között egy ósdi órára bukkantam. Természetesen a szerkezetére voltam kíváncsi, meg is rémültem, hogy milyen bonyolult. Nyomban szétszedtem. Úgy rémlik így kezdődött.

A lakás előszobájában kakukkos órák sorakoznak a falon, a szobában stílórák ketyegnek, a műhelyként szolgáló konyhában két méter magas zenélő óra, Dávid Ernő egyik büszkesége vonja magára a figyelmet.

— Én készítettem — mondja. — Tizenkét voltos elemmel működik. Két zenélő szerkezet háromnegyed órás műsort szolgáltat operett és opera dallamokból.

A hatalmas zenélő órának ablakai is vannak, amelyek időnként kinyílnak, s ilyenkor mögöttük valóságos mesevilág elevenedik meg. Egy törpe levágja az óriáskígyó fejét,

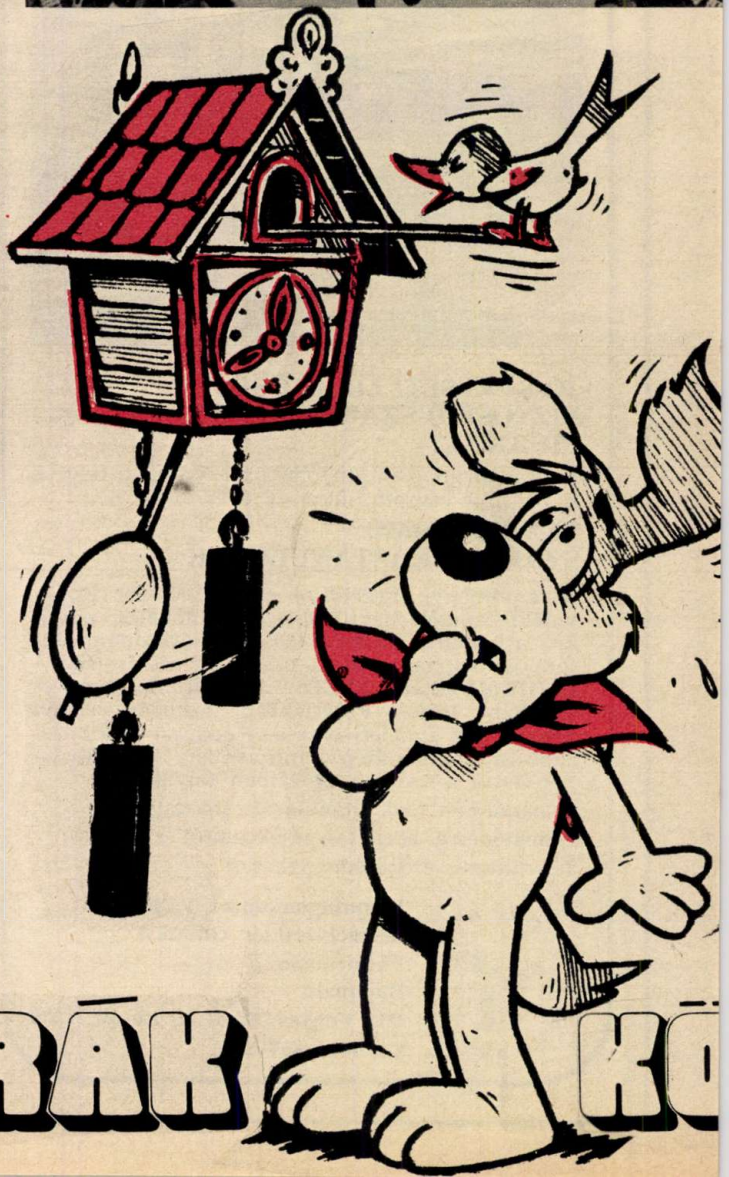

A nyugdíjas MÁV főellenőr óragyűjteménye országos hírű. Amikor megtekintettük féltve őrzött kincseit, beszélgettünk az időmérő szerkezetek fejlődéséről is. Riportunk történeti részeiben egy-egy szót kihagytunk. Ezeket a szavakat fejtsd meg!

AZ ÓRÁK KÖ

majd Piroska küzd a farkassal.

(Néhány ezer évvel ezelőtt az órák még cseppet sem voltak bonyolult szerkezetek. A tudósok az idő mérésére olyan számlálható, szabályos mozgást kerestek, aminek az alapján az idő múlása kiszámítható. Ezért kezdetben a ... „fordultak". Napjaink huszonnégy órára való felosztását az egyiptomiaknak köszönhetjük, az ő nevükhöz fűződik egy világhírű, harminc méter magas obeliszk felállítása, amelynek árnyékával akkoriban ugyancsak az időt mérték. Az árnyék azonban nem követhető olyan pontosan, hogy azzal kis időközök is mérhetők lennének. Ezért őseinknek ezt a szerepet más, állandó, természetes mozgásra kellett bízniuk, mégpedig a víz folyására. A klepszidra, azaz a... már jól kezelhető műszer volt, különböző helyekre szállíthatták és használni lehetett felhős időben vagy éjszaka is.)

Dávid Ernő még sohasem becsülte meg, mennyit is ér a gyűjteménye.

— Az az öröm, amit nekem ez a hobbi nyújt, úgysem fejezhető ki pénzzel. Az órák szerkezete látszólag nagyon hasonló, ám minden darab más és más.

(Az óra fejlődését a szabályos működésre való törekvés határozta meg. Az első mechanikus órák bizony még elég pontatlanok voltak, számlapjukra mindössze egy mutatót tettek. A XVI. század elején egy ötletes lakatos: Peter Henlein készítette el az első acélrugóval hajtott kis zsebórát, amit „nürnbergi tojásnak" neveztek el. Érdekes, hogy Galilei is szerepet játszott az óra fejlődésében. Megfigyelte, hogy az... lengésideje csaknem tökéletesen állandó, ezért az órák számára ideális szabályozó lehet. Az ingaórák a XVIII. században már olyan egyenletesen jártak, hogy a pontos időt heti néhány másodperc eltéréssel tartani tudták.)

Dávid Ernő saját készítésű órái természetesen nemcsak szerkezetükkel, hanem formájukkal is kifejezik korunkat. Egyik különleges „alkotása" egy földgömb óra, amely huszonnégy óra alatt fordul meg a tengelye körül, a mutatói miniatűr rakéták, ezek huszonnégy zónaidőt jeleznek.

(A legmodernebb, napjainkban is használatos órák közvetlen elődei a XVIII. században születtek meg. A holland Christian Huygens 1673-ban megalkotta az ingaórát, majd húsz évvel később a zsebóra csaknem tökéletes szabályozó „ingáját" is, az úgynevezett... A nagyobb pontosság keresése azonban folytatódott. Fel kellett még találni az elektromos- és az atomórát, amelyek az időt a másodperc parányi tört részeiben is mutatni tudják. Az 1928-ban elsőnek W. A. Marrison által készített kvarcóra azonnal elérte a napi... másodpercnyi pontosságot. Az első atomórát 1949-ben készítették az Egyesült Államokban. Az óra szabályozó mechanizmusaként az ammónia molekulának azt a tulajdonságát használták fel, hogyha azt pontosan 23 870 megahertz-es sugárzásnak teszik ki, akkor azt elnyeli és atomjai mozgásba jönnek: a nitrogén atom úgy rezeg ide-oda a hidrogén atomok alkotta háromszögön keresztül, mint egy idomított kutya, amely egy karikán ugrál oda és vissza. Most dolgoznak egy olyan műszeren, amely talán egyszer „a végső óra" szerepét játssza majd. Az úgynevezett „hidrogén"-órának az időt általában néhány tized-billiomod százalék pontossággal kell majd mérnie.)

A gyűjtő nem tudós, másért leli az örömét az órákban, mint a kutató. Dávid Ernő így beszél erről:

— Nekem az órák szinte az egész életet jelentik. Ha mondjuk az egyik szerkezet elromlik, elszomorodom, ha sikerül megjavítanom, jókedvem kerekedik.

Ketyegnek az órák a falon, az asztalon, a földön. Kérlelhetetlenül jelzik a suhanó perceket. Különös, de Dávid Ernő ezt észre sem veszi. Számára az órái között megáll az idő.

Bőcs Ferenc

Fotó: Szalay Béla

...ÖTT MEGÁLL AZ IDŐ

TÖPRENGŐ

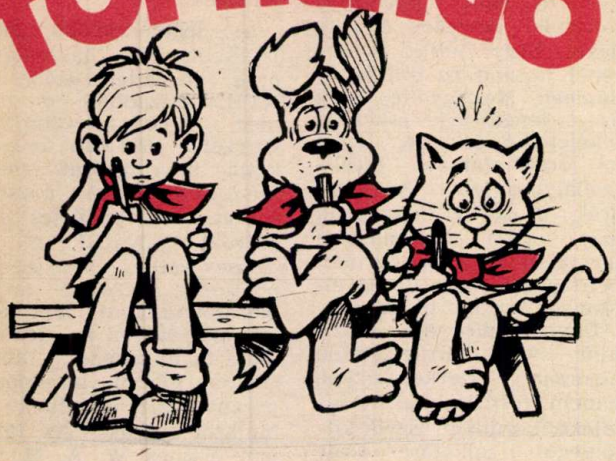

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be!

Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók – már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: október 16.

Az ismert mesefigura – Vicky – bajban van, mert a látható területet fel kell osztania négy egyforma nagyságú és azonos alakú területre úgy, hogy minden részre jusson két-két fa is. Lehetséges?

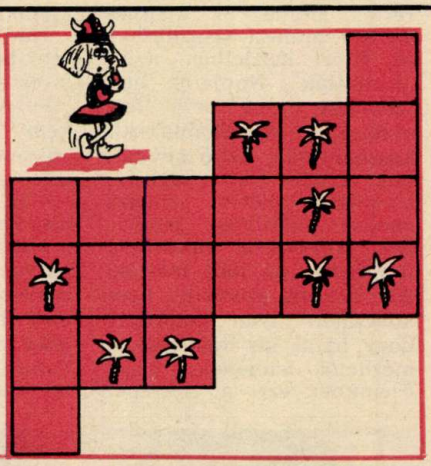

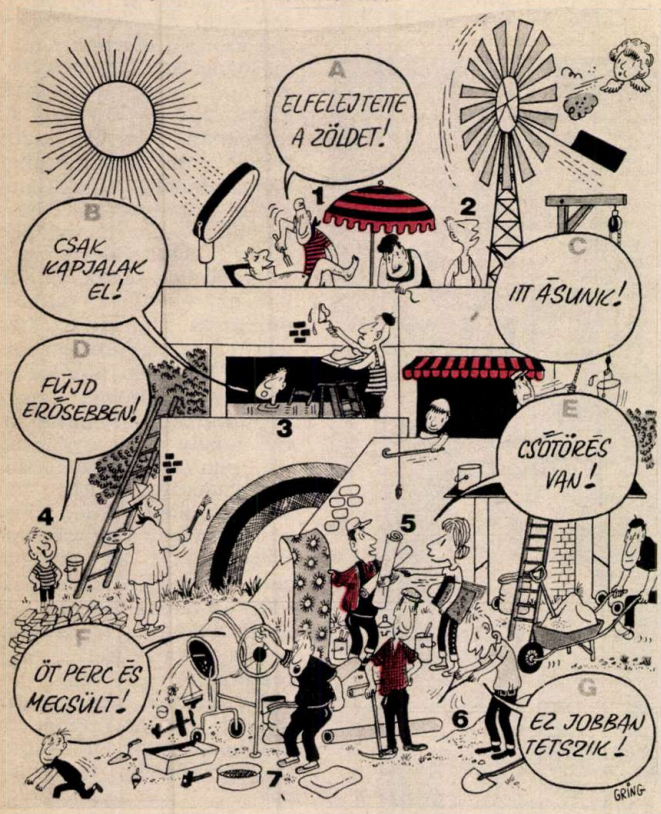

Jó néhányan segédkeznek egy ház építésénél. De a nagy zajban a mondatok összecserélődtek. Kihez melyik szöveg tartozik?

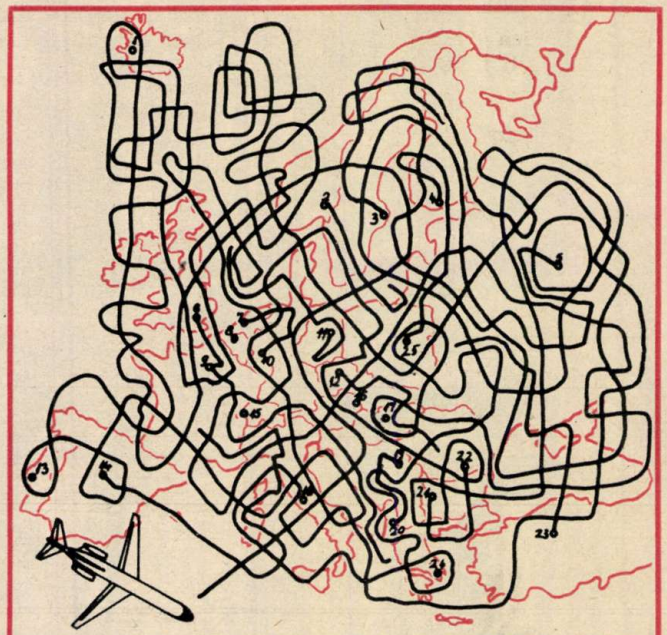

Európa melyik fővárosában száll le a repülőgép? Minden egyes szám egy-egy fővárost jelez: 1. Reykjavik, 2. Oslo, 3. Stockholm, 4. Helsinki, 5. Moszkva, 6. London, 7. Hága, 8. Brüsszel, 9. Párizs, 10. Bonn, 11. Berlin, 12. Prága, 13. Lisszabon, 14. Madrid, 15. Genf, 16. Bécs, 17. Budapest, 18. Róma, 19. Belgrád, 20. Tirana, 21. Szófia, 22. Bukarest, 23. Ankara, 24. Athén.

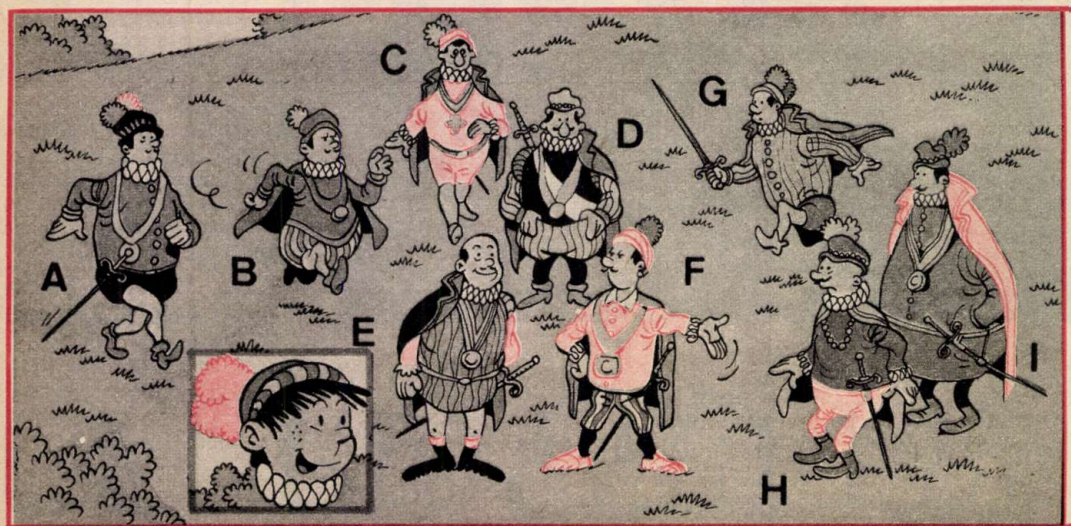

HOL A PAPÁM?

A következő leírás alapján meg tudnád-e mondani, hogy melyik a papám?: Tollas kalapot, kardot, köpenyt, láncot, fodros gallért hord, bajuszos és nem kopasz.

A FÉNYKÉPEZŐGÉP

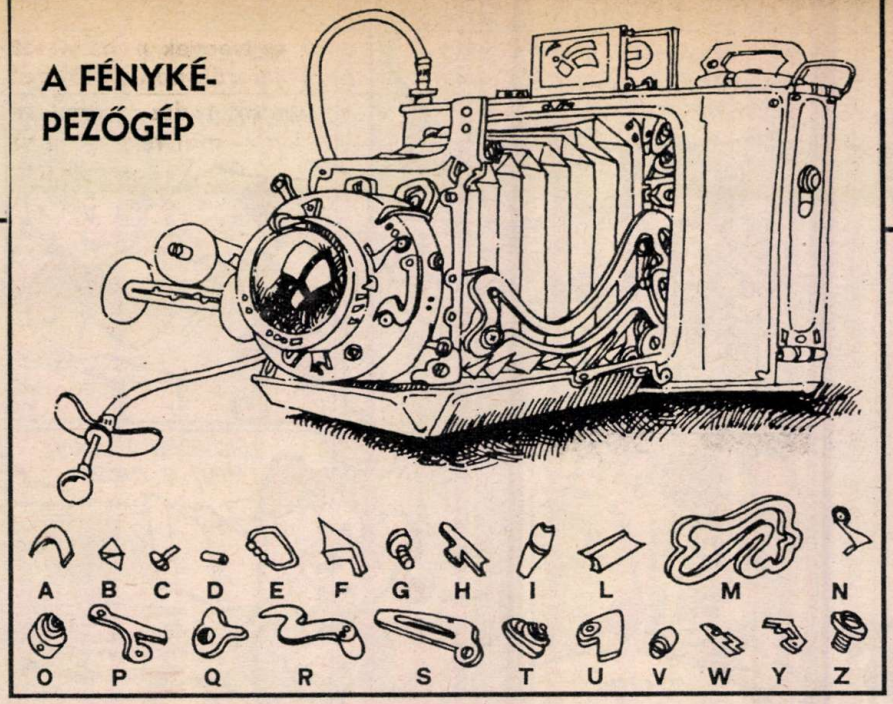

Csak egyetlen alkatrész látható ezen a fényképezőgépen a huszonhárom, betűvel jelölt tárgy közül. Melyik tárgy az?

A híres vasutak — sorozat és blokk az Európát átszelő vasúthálózat fejlődését mutatja be.

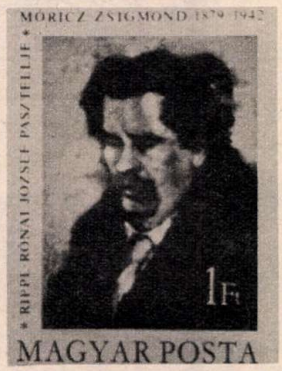

Móricz Zsigmond — születésének centenáriumán kiadott bélyegkép Rippl-Rónai József alkotásával.

BÉLYEGEK

XXIII. Sakkolimpia magyar győzteséről megemlékezve adott ki bélyeget a posta. A bélyegen a Hamilton Russel-serleg látható.

SAKK

Ma újra két feladványt közlünk egy ábrán, a megfejtéshez persze egyenként kell őket a táblára állítani. A bal oldali szerzője Spóner A. (1910), a jobb oldalié Wardener A. (1901).

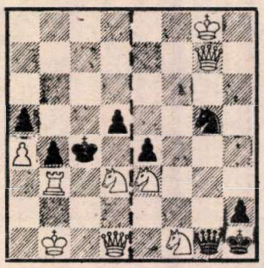

Mindkettő követelménye: Matt két (2) lépésben. Csak a kulcslépést (világos kezdőlépését) kell beküldeni, a borítékon „SAKK" jelzéssel.

Földeák Árpád

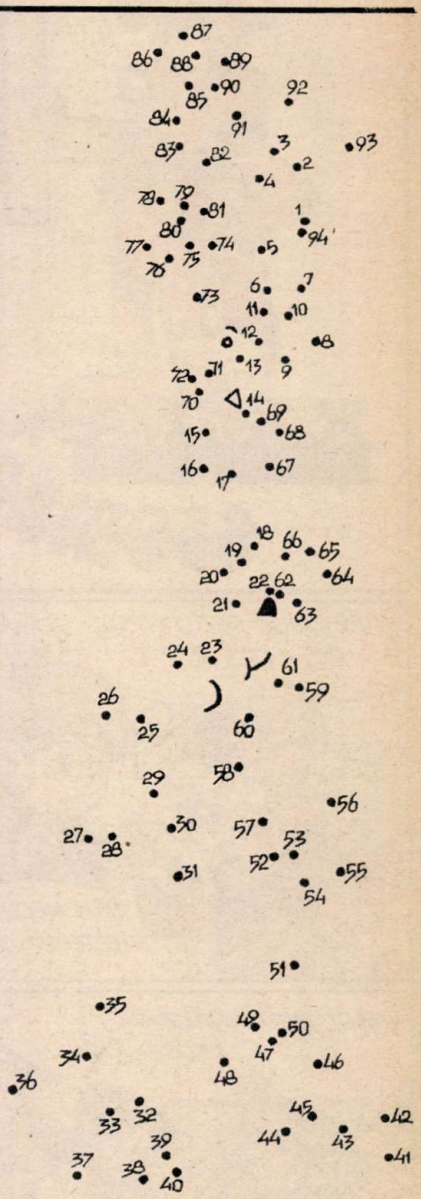

Kész cirkusz! De miért? Megtudod, ha 1-től 94-ig összekötöd a pontokat egyenes vonalakkal.

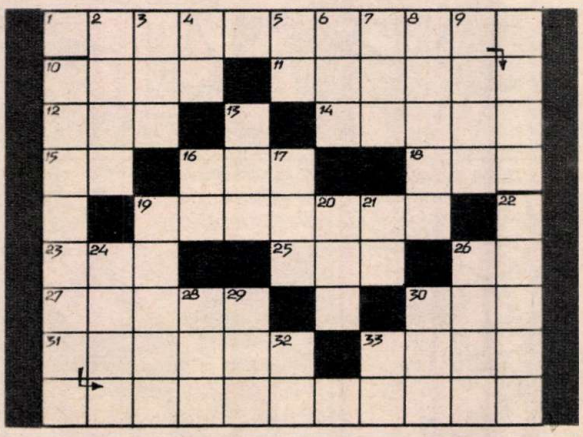

Rejtvényünk fő soraiban Petőfi egyik költeményéből idézünk. Mi a költemény címe?

VÍZSZINTES: **1. Az idézet első része:** 10. Téli sportot úz. 11. Magyar költő (Zoltán). 12. Dunántúli sportegylet. 14. Anyagnak más anyagokban nagyjában azonos vastagságú tömege. 15. Mutatószó. 16. A Balaton levezető csatornája. 18. Hasonlító szó. **19. Az idézet második része.** 23. A középen lehet! 25. Étkészlethez tartozik. 26. Nagy olasz folyó. 27. Konyhakerti növény. 30. Kerület, röviden. 31. Eldug. 33. Takarmány-tároló.

FÜGGŐLEGES: 2. Festőművész és grafikus (Béla). 3. Ede kevert betűi. 4. Juli egynemű betűi. 5. Szintén. 6. Gléda. 7. TME. 8. Magától távolabbi helyre csúsztat. 9. Kortyol. **10. Az idézet harmadik, egyben befejező része.** 13. Csonthéjas gyümölcs. 16. Az 5. sz. fordítottja. 17. Hónap rövidítés. 19. Hova? 20. Táncmulatság. 21. Tyúklak. 22. Égési termék. 24. Égitest. 26. A mókushoz hasonló rágcsáló. 28. Alig érdemes! 29. Fel . . ., felvillanyoz. 30. Mely személyt? 32. Személyes névmás. 33. Tiltószó.

NYERTESEK

A HALIHÓ magazin rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Aladics Mónika, Csávoly; Bognár Katalin, Hatvan; Bulla Andrea, Szárliget; Buzdogány Timea, Debrecen; Farkas Lajos, Békéscsaba; Forgács Beáta, Miskolc; Gyuricza Éva, Szolnok; Hevesi Ágnes, Gyöngyös; Juhász Zsuzsa, Debrecen; Kulcsár Erika, Zalaegerszeg; Németh Csilla, Győr; Oláh Katalin, Kunszentmiklós; Papp Ilona, Debrecen; Pauer Erika, Miskolc; Ráczi Zsuzsanna, Törökszentmiklós; Schlögl Erzsébet, Sopron; Tóth Cecília, Zalaegerszeg; Turai Anikó, Budakalász; Wagner Géza, Békéscsaba; Zsibók Gyöngyi, Szentes.

SZÖVEG: SZIGETI PIROSKA
RAJZ: DARGAY ATTILA

KAJLA csomagol

MIT üzen a Pajtás?

ANDRÁSI ZOLTÁN, Dunaújváros, Batsányi út 47., 2400: A „Szökevény robot" című könyv valóban érdekes olvasmány, de egyelőre még nem valószínű, hogy nálunk is hasonló robotokkal találkozol az utcán. A legfejlettebb iparral rendelkező országokban is elsősorban a gyárakban használják őket az emberekre veszélyes körülmények között — sugárveszélyben, nagy hőségben — végzendő munkára, súlyos terhek emelésére.

Világhírű múzeumokban is találkozhatunk velük, a kívánt nyelven tárlatot vezetnek.

TÓTH MARIANN, Kecskemét, Zrínyi Ilona, 6000: Gratulálunk a Zrínyi Ilona úttörőcsapatnak a „Hófehérke" című mesejáték nagysikerű előadásaihoz! A bevételt (50 000,— Ft-ot!) a gyermekszolidaritási alapra ajánlották fel.

A mű színrevitele szép példája a széles körű összefogásnak, felnőttek és gyerekek közös erőfeszítésének. Köszönet illeti a Habselyem- és Kötöttárugyár kecskeméti üzemének szocialista brigádjait, akik társadalmi munkában készítették el a szebbnél szebb jelmezeket.

GULYÁS ÁGNES, Répcelak, Honvéd út 1., 9653: Bízunk benne, hogy a tanévkezdéssel megoldódott a lap beszerzésének problémája. A Pajtás előfizethető még a helyi postahivatalnál, a kézbesítőnél és a Posta Központi Hírlap Irodánál is. (Címe: Bp. József nádor tér 1. 1900)

„REMÉNYKEDÉS" jeligére: Sajnos nem tudunk ajánlani lányok részére olyan szakmát, ahol lovakkal foglalkozhatnál, ugyanis a lótenyésztés kemény fizikai munkával jár. A lovaglásról azonban nem kell lemondanod, mivel közel laksz Budapesthez, s a Nemzeti Lovardában (Bp. X., Kerepesi út 7.) van rá lehetőség. De érdeklődd meg a helyi termelőszövetkezetben, hogy foglalkoznak-e lótenyésztéssel, s tudnál-e ott lovagolni.

„EGYETLEN VÍGASZOM" jeligére: Otthoni helyzeteden valóban változtatni kellene. Jó lenne, ha megírnád a címedet, mert így nem tudunk válaszolni, pedig szívesen segítenénk neked.

LUKÁCS CSABA, Berente, Bajcsy-Zsilinszky út 11., 3700: Tetszett a versed. Eredeti gondolatot fogalmaztál meg élménytadóan. A felkiáltójelekkel azonban csínján kell bánni, mert ha sok mindenre hívod fel a figyelmet velük, elsikkad az igazi lényeg. S mielőtt kiadsz a kezedből egy verset, többször nézd át. Sok jó ötletet merítettünk leveledből, ezért kérlek, hogy a jövőben is tájékoztass rajod munkájáról.

NAGY CSILLA, Gávavencsellő, Rakovszky út 22. 4471: Ha nyomozó akarsz lenni, mindenekelőtt érettségizned kell. Tehát nyolcadikban jelentkezz egy érdeklődésednek és képességeidnek megfelelő középiskolába.

CZIFFRA KÁLMÁN CSABA, Kisvárda, Gyár út 1. 4600: Tengerész szeretnél lenni? Az általános iskola elvégzése után csak „jó" tanulmányi eredménnyel érdemes jelentkezni a Lékai János Közlekedésgépészeti (Hajózási) szakközépiskolába. Címe: Bp., Jász u. 153/155. 1131. Matematikából és fizikából kell felvételizni. Ennek elvégzése után mehetsz a MAHART-hoz matróznak, vagy jelentkezhetsz a Tengerészeti Főiskolára.

Üzenjük mindazoknak, akik híres emberek fényképét, címét kérik tőlünk, hogy kérésüket nem tudjuk teljesíteni.

Leveleznénk

HETEDIKESEK VAGYUNK: Csiklya Katalin, Budapest, Paulay Ede u. 14. II. 2., és Kovács Krisztina, Budapest, Paulay Ede u. 56. II. 13. — 1061; Gyöngyösi Ilona, Gáborján, Rákóczi u. 13. — 4122; Seres Ágnes, Székesfehérvár, Pintér K. ltp. 41. — 8000; Vízi Katalin, Budapest, Népköztársaság útja 72. — 1062; Vigh Csilla, Sárospatak, Kossuth Lajos út 4. — 3950 (magyarul tudó külföldi kislánnyal is); Ábrahám Csaba, Székesfehérvár, Temesvári u. 62. — 8000; Erdélyi Andrea, Budapest, Hadak útja 6. XIV. 143. — 1119; Guba Mátyás, Mezőkövesd, Pacsirta u. 25. — 3400 (13 éves fiúval levelezne)

NYOLCADIKOSOK LEVELEIT VÁRJÁK: Murányi Ilona, Tiszapalkonya, Hunyadi út 7. — 3587; Nagy Erzsébet, Füzesgyarmat, Kinizsi u. 10. — 5525; Fábián Mária Magdolna, Hajdúböszörmény, Esze Tamás u. 9. — 4220; Telkes Ildikó, Zsámbék, Csap út 9. — 2072; Rostás József, Székkutas, Lenin u. 21. — 6821; Zana Andrea, Városföld, Felszabadulás u. 75. — 6033; Kókány Ildikó, Dombóvár, Tinódi u. 14. — 7200; Tóth Tibor, Kőszeg, Pf. 55. — 9731; Géczi Anikó, Budapest, Obsitos tér 5. — 1155; Vona Gábor, Fegyvernek, Sziklai út 1/a. — 5231; Majoros Edit, Salgótarján, Sugár út 50. — 3104; Wirsinger Krisztina és barátnői, Szendehely, Béke út 40. — 2640; Ráczkevi Mária, Cibakháza, Öregszőlő 5/a. — 5462 (nyolcadikos fiúval); Molnár Mária, Kömlő, Rákóczi út 34. — 3372.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

1979. február 1-től az új előfizetési díjak:

Egész évre 126 Ft

I. félévre 70 Ft

II. félévre 56 Ft

79.2571 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest

Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

SZENZÁCIÓS!

JÖN! JÖN! JÖN!

ÚJRA MEGJELENIK!

Október elején keresd az újságárusoknál!
Ilyen még nem volt! Azt nyerhetsz, amit akarsz!
Tetszés szerint vásárolhatsz a fődíjakból
AZ ÚTTÖRŐ ÁRUHÁZBAN

I. DÍJ: 5000 FT, II. DÍJ: 4000 FT

79/28
XXXIV. ÉVF. • 1979. OKTÓBER 11. • ÁRA: 3,50 Ft
PAJTÁS

FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

AZ NDK-BÓL JELENTKEZÜNK

RIPORTUNK A 14—17. OLDALON

Mindenki

A riporter is. Különösen akkor, ha játékokról ír.

Az őszi Budapesti Nemzetközi Vásár D-pavilonjában alig tudtam úgy elmenni az NDK kiállítóterme előtt, hogy be ne álljak a négy asztalnyi nagyságú verrsenypálya alkalmi autóversenyzői közé.

Séta közben pedig azzal szórakoztam, hogy felidéztem az első, a „mérföldkőnek" számító 1977-es Interplayexpo képeit, és összehasonlítottam a mostanival. Nem volt nehéz megállapítani, hogy az idén bemutatásra kerülő játékok szemre is szebbek, és számban is gazdagabbak.

HOLDBÁZIS A KIRAKATBAN

A D-pavilonban 31 magyar és 33 külföldi kiállító mutatta be termékeit. Dobrotka László könnyűipari miniszterhelyettes elmondta, hogy a nemzetközi gyermekévben csak a magyar játékipar több mint száz újdonsággal rukkolt elő. S a külföldi tervezők sem tétlenkedtek, hiszen a lengyel, a bolgár kiállítók is sok-sok új játékot mutattak be. A külföldiek közül a Leo cég meglepetéssel szolgált. Kirakatában az ezrenyi színes „mütyörke" között megjelent egy összerakható, villogó készülékekkel felszerelt holdbázis.

A játékvilág egyik magyar szenzációját megint a Politechnikai Ipari Szövetkezet szolgáltatta. Két évvel ezelőtt a jól ismert bűvös kockával lépett színre, amelyből az amerikaiak is egymillió dollár értékben rendeltek, s most a bűvös dominóval lepte meg a gyerekeket. Újdonság a javából a Plastolus Műanyagfeldolgozó és Játékkészítő Ipari Szövetkezet habtenisz készlete és szafári vadászdoboza. A habszivacs labdákkal szobában is meg lehet mérkőzni egymással, a vadászdoboz segítségével pedig vadászhat bárki, aki célba tud lőni mozgó kis korongokra.

AZ ELNÖK BŰVÉSZMUTATVÁNYA

A gyerekek szerencséje, hogy sok olyan játékos felnőtt él közöttünk, mint Várkonyi Ervin, a MŰ-TEX háziipari szövetkezet elnöke. A szövetkezet most küldi piacra a második Rodolfo bűvészdobozt, de ő már ismeri és be is mutatja a harmadik doboz bűvészmutatványait. Például a huszárvirtust. Nyolc huszár és nyolc ló indul csatába. Egyik sem veszít, egyik sem zsákmányol, célbaérés után mégis lesz egy felesleges lovuk. És ez a csoda!

Győri István, a Szarvasi Plastolus Szövetkezet anyag- és áruforgalmi osztályának vezetője egy összerakható sakktáblával bajlódott, amikor benyitottam hozzá.

— Tőth Auréltól, az Iskolabútor- és Sportszergyár igazgatójától kaptam kipróbálásra. Izgalmas újdonság. Lehet, hogy ez lesz a logikai játékcsalád legújabb tagja. Ember legyen a talpán, aki ezt összerakja.

HA RAJTAM MŰLNA

A budapesti Bánya utcai iskola négy tanulója, Pujek Zoli, Kádár Attila, Farkas Béla és Gyenge Emil már törzsvendégeknek számítottak a D-pavilonban. A négy fiúnak az tetszett a legjobban, hogy az NDK játéktermében, a Szovjetunió gyermekvárosában, a művészi értékű szabadtéri játékokon és az egyik olasz cég márkás elektromos játékain is bárkinek szabad volt játszania. Szerintük a magyarok eleinte egy kicsit irigyek voltak. Mintha sajnálták volna a játékokat. Aztán... A békési Start Sportszerárugyár munkatársai leszedték a kordont, beengedték a gyerekek, hadd próbálják ki az izomfejlesztő készüléket.

— Szépek, de nagyon drágák ezek a sporteszközök. Érthetetlen, hogy miért a játékpavilonban mutatták be őket. Hol az a fiú vagy lány, aki tíz-tizenötezer forintot ki tud csikarni a szüleitől, hogy megvegye a szobai kerékpárt, vagy az evezős játékot. Ha rajtam múlna, én egy biciklikerék, egy fogaskerék és egy lánc segítségével olcsó kondicionáló készüléket gyártanék. Azért fizetnék a tervezőknek, hogyha elfelejtenék a tízezreket érő szobai hajót, és olyan izomerősítő evezőt készítenének, amit akár egy konyhai hokedlire is fel lehetne szerelni — magyarázta Kádár Attila.

LEGYÉL TERVEZŐ!

A magyar játékiparra jó hatással van az Interplayexpo, hiszen, amint hallottam, az 1977-es kiállítás óta megkétszerezte termelését. Az idei sem múlik el nyomtalanul, ezért újra meg kell rendezni! Annál is inkább, mert a tizenévesek, a kamasz korosztály játékaival még adósok a tervezők.

Napokon át jártam-keltem a D-pavilonban. Sok-sok fiúval és

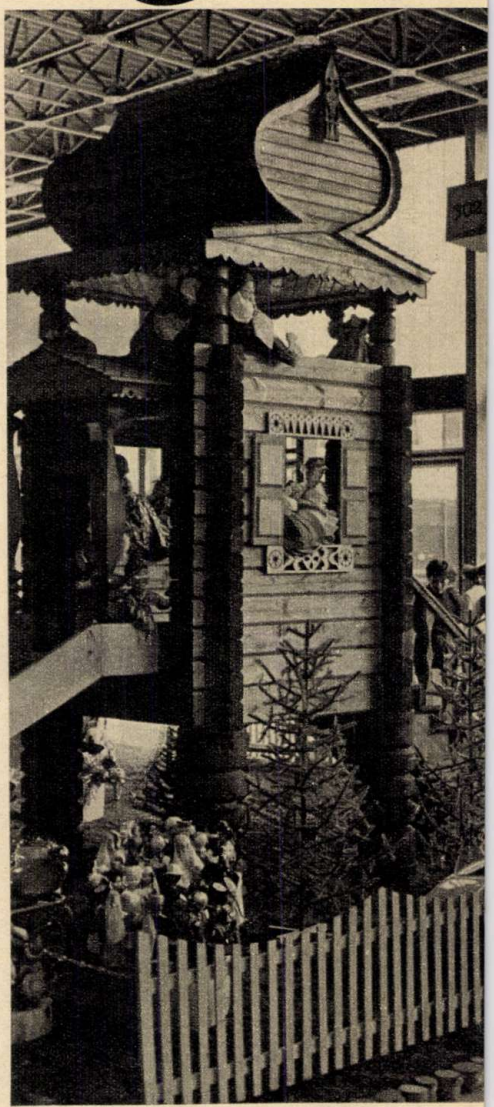

lánnyal — a budapesti Szemere utcaiakkal, a boconádi, a tiszaluci gyerekekkel — beszélgettem. Egyre határozottabban fogalmazódott meg bennem: a játék ügyét sokkal inkább közüggyé, s egyben minden gyerek ügyévé kell tenni. Milyen jó lenne, ha a játék-téma a megyei úttörőparlamenteken is szóba kerülne, s ha az országos úttörőparlament küldötteit azzal is megbíznák társaik, hogy e fontos fórumon beszéljenek az ország gyerekeinek játékkívánságairól. Nekünk is megírhatnátok, hogy mi tetszik, illetve mi tetszene nektek. Szívesen fogadjuk és továbbítjuk javaslataitokat, terveiteket az illetékeseknek.

Meggyőződésem, hogy ötleteinkkel igazán segíthetjük a felnőtt tervezőket, az egész játékipart.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

játszik

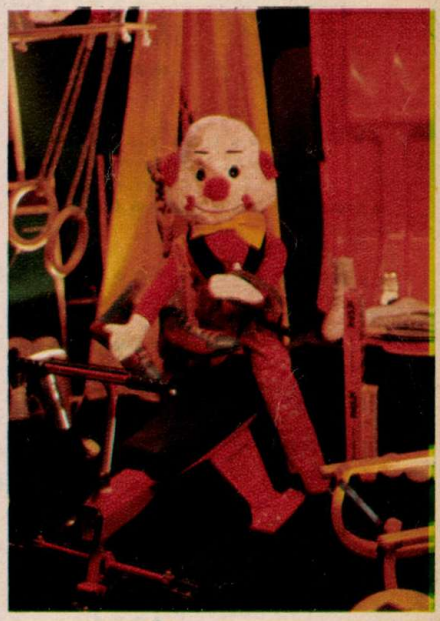

PARLAMENTI KÉRDŐÍV

Neved: .....

Lakcímed: .....

Hányadikos vagy: .....

PAJTÁS

SZÓLJ ÉS CSELEKEDJ!

Szeretnél te is ott lenni Debrecenben, az országos úttörőparlament küldöttei között?

Kevés gyerek akadna, aki erre tétovázva felelne. A döntő többségnek felcsillanna a szeme, gyorsan igennel válaszolna, s rögtön visszakérdezne: ha nem választanak meg küldöttnek, mégis hogyan juthatnék oda?

Hogyan? Hát vendégként... Ezt azonban éppúgy meg kell érdemelni, mint a küldötté választás dicsőségét! A módja egyszerű: **tollat kell ragadni, s okos, igaz, lényegre törő gondolatokkal ki kell tölteni a balra látható kérdőív három rubrikáját.**

Szólj és cselekedj! – így szólít fel a kérdőív, s mindehhez hozzátéve: írj! **Gondold bele magad egy úttörőparlamenti küldött helyzetébe,** s írd le, hogy mit mondanál el az ország minden tájáról egybegyűlt gyerekek színe előtt a saját kis úttörőközösséged, a saját falud vagy városod, iskolád vagy csapatod gyerekeinek életéről, mozgalmi munkájáról, illetve milyen példákat hoznál fel önmagad életéből...

Háromféle választ várunk azoktól, akik ebbe a fontos, **országos játékba** – kitöltött kérdőívükkel – beneveznek:

1. Mit mondanál el örömmel, büszkeséggel?

2. Mit mondanál el gondként, problémaként?

3. Mit mondanál el kérés vagy kérdésként?

A három kérdésre bizonyára nem lesz nehéz válaszolni, hiszen már a csapatparlamentek élményeiből is lehet meríteni, illetve a hétköznapok során annyi érdekes dologról szó esik az iskolafolyosón, az őrsi búvóhelyen, a kirándulásokon, a gyerekélet és az úttörőmozgalom színterein.

Szólj és cselekedj – és írj! Gondold végig, hogy mi lehetne egy parlamenti felszólalásban a legérdekesebb, s ezt tömörítsd rövid mondatokba, a kérdőív rubrikáiba.

A beküldött kérdőívekből **kiválasztjuk a legérdekesebbeket,** s kitöltőik jutalma sem akármilyen lesz: **a kérdőíves parlamenti pályázat öt győztese – meghívott vendégként – ott lehet majd november végén Debrecenben, az országos úttörőparlament küldöttei között!**

Az öt győztesen kívül a többiek jutalma sem marad el: **a beküldött kérdőívek legfontosabb gondolatait közöljük a Pajtás hasábjain!**

A BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 1979. NOVEMBER 10.

ÉS AKKOR TÖRTÉNT VALAMI...

Manapság sok rosszat hallani a lakótelepekről. S mert magam is Pestlőrincen, a Lakatos telepen élek, hosszú ideig az volt az érzésem, hogy itt valóban közömbösebbek az emberek, mint máshol. Láttam, hogy évek múltán is köszönés nélkül sietnek el egymás mellett, legfeljebb csak a szomszédok, vagy azok emelnek kalapot, akik délutánonként együtt mossák kocsijaikat, együtt javítgatják kerékpárjaikat.

És amikor már végleg elhittem volna, hogy a toronyházak között ridegebbek az emberek, történt valami... Az utcánkban lakó Müllek nénit ismeretlen emberek, édesanyák, édesapák, nagymamák, felnőtt és serdült kamaszok állították meg, hogy megtudják, mi van Krisztivel, akit váratlanul elvitt a mentő.

A tizenkét esztendős lány több, mint kilencven napig volt a Madarász utcai gyermekkórház intenzív osztályának lakója. Bukovszky főorvos úr vezetésével háromszor operálták meg, három hónapon át küzdöttek életéért. S mint ahogy Kriszti később elmondta, gyógyulását nagyban elősegítette, hogy a legnehezebb pillanatokban sem érezte magát egyedül. Nemcsak a csupaszív orvosok, nővérek, Juci, Ildi, Erzsi, Mari, Bori, Rita, Ági és Edit néni volt állandóan mellette, az otthoniak is nap mint nap bekopogtak hozzá. Anyuval. Magdi néni, Évi néni küldött üzenetet. Kovács Feri bácsi kérés nélkül odaállt autójával a házuk elé, hogy anyu gyorsabban érjen be hozzá. A gyerekek nem léphettek be a kórterembe, de alig volt olyan nap, hogy valamelyikük ne írt volna levelet. Sáray Csilla például zánkai élményeiről számolt be, és Szuszi, a barátnője, azt újságolta el, hogy Berlinben járt, de a legjobban annak örült, amikor a repülőgépről megpillantotta a Dunát, a Pilis csúcsait, és amikor szüleitől megtudta, hogy Kriszti jobban van. „A tanulással kapcsolatban ne izgasd magad, az orosz nyelv pótlásában szívesen segítek" — írta neki Ildi, a másik barátnője.

Osztálytársai, a hatodik bések nemcsak beszámoltak esztergomi kirándulásukról, de ajándékokat is vásároltak neki. Dévai Ildi, Mészáros Edit, Sáray Csilla egy kabala kiskutyát küldött a kórházba, a többiek játékteknőst és néhány szál préselt füvet, virágot a rétről, ahol játszottak.

Amikor kezdett gyógyulni, a Pinokkió őrs tagjai — amelynek Kriszti a krónikása — felkeresték a leány édesanyját, tanácsokat ádtak, milyen fontosabb részeket olvasson fel a tankönyvből, és Kriszti hogyan tanulhatja meg könnyebben a házi feladatot.

— A meghatottságtól szólni sem tudtam, amikor megpillantottam Magyari tanár bácsit, osztályfőnökünket, aki év végén elhozta nekem a kórházba a bizonyítványomat. Az egyik legszebb üzenet volt számomra, és nem is tudom megmondani, hányszor de hányszor elolvastam: „A hetedik osztályba léphet." Kimondhatatlan boldog voltam, hogy a többiekkel mehetek tovább ...«

Kriszti meggyógyult. Akárcsak azelőtt, most is pontosan hét órakor ugrik ki az ágyból, megreggelizik, és fél nyolckor száguld el házunk előtt az iskola felé. Ezt onnan tudom, hogy az ablakokból többen hangosan ráköszönnek.

— Szia, Kriszti!

Amióta utcánkból nem hiányzik senki, amióta a lakótelepen újra együtt a „nagy család", mintha jobban éreznénk magunkat, mintha szebbek lennének a reggelek.

F. Gy.

Nem

A Bakony északkeleti csücskénél nagy erdők aljában húzódik meg Farkastorokpuszta, Mór és Kisbér között. Ma már nem járják farkasok, csak egy veszett róka sompolygott tavasszal a házak közelébe.

Néhány család él itt és egyetlen kislány, Bárdi Erzsike. Nincs is több gyerek az egész pusztán.

Azt gondoltam, nagyon magányos lehet. Mint a mesebeli királykisasszony, akit a sárkány zárt be a palotájába és folyton a szabadulásról álmodozik. El is mondtam a gondolataimat Erzsikének, amikor ott jártunk.

Mi tagadás, Erzsike kinevetett. — Az igaz — mondta —, hogy a puszta engem is a mesék világára emlékeztet, de nem vágyom el innen. Itt nekem minden ismerős, és mindenki szeret. Anya és apa a legjobban, de ha a házból kilépek, már rohan elébem a három kutya, Lecsó, Cigány és Csoki, kezdődik a labdázás, mert Cigány és Csoki focizni is

vágyom el innen

tudnak, és lesik a szavaimat. De futnak a kiscsibék is, körülvesznek és enni kérnek. Két nagy istállója van itt a tsz-nek, ahol édesanyám és apa állatgondozók. Manci, az egyetlen ló hordja a lucernát és az almot. Nyerít, ha meglát, és szót fogad nekem. Amikor anyuval vagy apuval kimegyek a tanyák mellé a Nyúlvölgybe, sokszor látok őzeket. Nem futnak el. Még a tapsifülesek is egészen szelídek. A tavon vadkacsák úsznak, mi pedig figyeljük ezt a sok mozgást, és sokszor szedjük tele a kosarunkat gombával. Sok könyvem van, gyűjtöm a képeslapokat is, olyan, mintha idejönne a pusztára a világ...

Az egész világ persze nem vonul a pusztára, de Erzsike szüleivel együtt néha kerékpárra ül, és elindulnak „világot látni". Jártak már a szomszédos Ácsteszéren, Táncsics Mihály szülőházában, bejárták a Bakony jó részét, Erzsike volt Felsőiszkázon is, ahol Nagy László költő született, nyaranta pedig mindig elutazik nagymamájához, Kecskemétre, de olyan szép nyara talán sosem volt, mint éppen az idén. Beutalót kapott Zánkára, az Úttörővárosba. Sok-sok barátnő címével és a nyüzsgő, nevető, színes gyermekvilág emlékeivel tért haza boldogan. Levelet kaptunk tőle. Ezt írta: „Életem nagy vágya teljesült."

Erzsike szeptember óta újra három és fél kilométert gyalogol a falusi iskoláig. Akán, a suliban sok barátja van. Gondozzák a kicsiket, játszanak velük. Ott van a parkosításnál, eljár a sportkörbe. Kenyeret visz a pusztára a szomszéd Mári néninek, a másik szomszédnak, Hatos Józsefnénak pedig Imiről és Pistiről, a faluban élő két unokáról mesél.

Otthon sütni, főzni tanul, segít mosni, mosogatni, állatokat etetni, és amiről ő szerényen hallgatott, azt az édesanyja írta meg egy levélben:

„Erzsikének köszönhetem, hogy sikeresen vizsgáztam a mezőgazdasági

szakközépiskola elsős anyagából. Vele tanultam a matematikát, földrajzot és más tantárgyakat. Ő jeles bizonyítványt hozott a tanév végén, Zánkán pedig különdicséretet, oklevelet, kitüntető jelvényeket kapott. Nagyon jó érzés ez nekünk, hogy szorgalmáért a Magyar Úttörők Szövetsége táborozással jutalmazta."

Erzsike élete valóban szebb és tartalmasabb, mint a mesebeli királykisasszonyé. Mégis, ha arra gondolok, mennyire várják őt a pusztán, hogy engedelmeskednek neki a kutyák, a ló, hogy tárja fel előtte titkait a tó és a Nyúlvölgy, mégiscsak királykisasszonynak látom, pusztai királykisasszonynak, aki szerényen él dolgos szüleivel egy csaknem mesebeli tájon.

Orbán József
Görög Júlia rajza

ZSIBONGÓ

KISKUN FARKAS LÁSZLÓ:

GYEREK, BICIKLIN

Teker, ahogy tud, majd beleszakad.
Gebeszkedik, még csak úgy váz alatt.
Vörös, csapzott, izzadt, liheg, de hajt.
Elmarad házsor és csatornapart,
most hagyott el egy rozzant szekeret,
egy vontatóval versenyezni kezd.
Vivát, tízéves, konok akarat!
Szállunk a Holdra!
De nagyszerű ott, úgy is, váz alatt,
akkor is, hogyha
az a bicikli
űrhajó lesz
— s ha bicikli marad.

BÁBJÁTÉK — HŰVÖSVÖLGYBEN

A Budapesti Természetbarát Szövetség találkozójára ezreket csalt ki a szeptemberi nyár a Hűvösvölgybe. A cirógató napfényben a fűben ülve nézhették a gyerekek Jancsó Péter bábos mutatványait. Sport- és jógabemutatót is láthattak a részvevők.

HÉTSZÁZÖTVEN KILOMÉTER — KERÉKPÁRON

Tizenkét Szolnok megyei úttörő — három vezető: Gácsi Mária, Molnár Imréné és Molnár Imre irányításával — Fegyvernekről indulva hétszázötven kilométert tett meg kerékpáron. A mintegy kéthetes túra során sátorban laktak, saját maguk főztek. Természetesen nemcsak egészségüknek, edzettségüknek használt ez a nagy vállalkozás, tizenhárom múzeumban jártak, egy sor gyönyörű tájon megfordultak, ezenkívül megtanultak egymásnak segíteni, hiszen enélkül lehetetlen lett volna a gyors ebédfőzés, a sátorverés, a műszaki hibák kijavítása. A részvevők közlekedésben szerzett tapasztalatai felértek egy alapos KRESZ-tanfolyammal, arról nem beszélve, hogy közvetlenül érzékelhették a szülőföld szépségét, megismerkedhettek egy másik nép életével, szokásaival, népművészetével.

GYERMEKSZEMMEL SZABOLCSBAN

Immár ötödik éve vesznek részt az Irányi utcai Általános Iskola rajzszakkörösei a Szántó Melánia rajztanárnő által szervezett nyári néprajzi-rajz alkotótáborban, ahol egy-egy tájegység tájaival, népeivel és népművészetével ismerkednek meg. Az idén Szabolcs megyében jártak, ahol számos népművészeti tárgyat gyűjtöttek, diafelvételeket készítettek a legjellegzetesebb stílusú épületekről, templomokról. Tussal, színes krétával, linóleummetszettel és egyéb technikával örökítették meg Szabolcs-Szatmár legfestőibb tájait. E gazdag anyagból most az ARTEX Külkereskedelmi Vállalat bemutatótermében „Gyermekszemmel Szabolcs-Szatmárban" címmel kiállítás nyílt.

MAGYAR SIKEREK BELGRÁDBAN

Október 3. és 7. között immár tizenegyedszer rendezték meg a belgrádi „Európa Öröme" című európai gyermektalálkozót, amelyen részt vett a KISZ Központi Művészegyüttesének úttörőtánckara és a Rajkó-zenekar is. A harmincöt gyerek nagy sikerű ízelítőt adott a magyar folklórból, táncaikkal, zenéjükkel sokáig emlékezetes pillanatokat szerezve közönségüknek. Természetesen ők is élményekkel gazdagodva jöttek haza, különböző kirándulásokon, találkozókon vettek részt, s alaposabban megismerték jugoszláv barátaik életét, hiszen a fesztivál idején jugoszláv családoknál laktak.

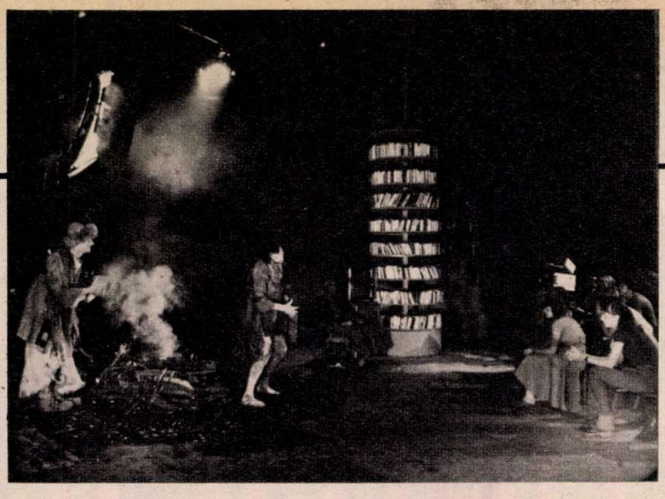

JUBILEUMI FABULA

Már régóta népszerű televíziós műsor a Vargha Balázs által vezetett Fabula. Legutóbb szeptember 22-én jelentkezett a Fabula. A jubileumi, 25. adásban a tudomány és a természet olyan titkairól volt szó, amelyekre most keresik a magyarázatot. Aki az első adás megtekintését elmulasztotta volna, nézze meg az ismétlést, október 12-én (holnap) a II. csatornán.

ÜNNEP A KOMÁROMI GYERMEKVÁROSBAN

Gazdag, négynapos ünnepségsorozat köszöntötte a komáromi Dobi István Gyermekváros alapításának 10. esztendejét. Az ünnepség megnyitóján a névadó özvegye is részt vett. A jubileumi műsorban többek között fellépett az Almásfüzítői Timföldgyár fúvószenekara, a Komáromi Kőolajipari Vállalat és a Timföldgyár vegyeskara. Sportrendezvény is szerepelt a programban. Koppánymonostoron bonyolították le a közös játék- és sportdélutánt. A tanárok—diákok labdarúgó-mérkőzésére sokan voltak kíváncsiak. (Ha szoros küzdelemben is, de a tanárok győztek.) „Telt ház" előtt aratták nagy sikert a gyermekváros színjátszói, az „Óz, a nagy varázsló" című zenés játékkal.

A HÉT VICCE

Az osztályfőnök őszintén elmondja Laci apjának:

— Hát bizony, baj van apuka. Nem tudom, hogy mit csináljunk Lacival! Sok az egyes felelete. Kivéve az éneket. Laci ugyanis gyönyörűen énekel.

Az apa dühösen fakad ki:

— Majd adok én neki éneklést! Annyi egyes után még van neki kedve énekelni!

A TŰZKŐDOMB KINCSE

Ötezer esztendős, újkőkori település maradványai kerültek napvilágra a Tolna megyei Mórágy község határában. Kerámiatöredékeket, kőpengét, állatcsontot, valamint különféle használati eszközöket találtak az úgynevezett tűzkődombon.

FELLEGVÁR A HEGYCSÚCSON

Bronzkori ősvárost tárnak fel a régészek a kőszegi hegy déli lejtőjén. A munka nyomán kirajzolódik az időszámításunk előtt 1100-ban épült város szerkezete. Egymás fölé, teraszokra építették a kőházakat, s a tetőn fellegvár állott. Eddig nyolc kiépített terasz került elő a földből.

LONGOBÁRD FÜLBEVALÓ

Másfélezer éves longobárd sírokat tártak fel a Veszprém megyei Kapolcson. Az egyikből többek között aranyból készült, piros üveglemezekkel díszített fülbevalók, aranyból, üveggyöngyökből fűzött nyaklánc, arany tűk, aranyozott bronzból készült, üveglemezekkel és geometrikus mintákkal díszített övcsat, karperec és fejesgyűrű került elő.

SOK SZÁZ ÉVES JOBBÁGYVISKÓ

Kétezer év rétegeit kutatták át az aknamélyítő munkások Pécsett, a Széchenyi téri klinika udvarán. A leletmentés során kiderült, hogy itt már a római korban is laktak. A római réteg felett egy Árpád-kori település helyezkedett el. Kissé távolabb egy putriház is előkerült sütőkemencéjével együtt.

ITT JÁRT VAK BOTTYÁN

Felújítják Szombathely egyik legértékesebb barokk házát. Az Alkotmány utca 6. szám alatti épület a Rákóczi-szabadságharc idején egy ideig Vak Bottyán főhadiszállása volt, majd a múlt században líceum működött itt.

ÍGY KÉSZÜLT A MÉZESKALÁCS

Kézi faragású mézeskalács mintafákkal gyarapodott a csornai múzeum helytörténeti gyűjteménye. Az ősi mesterség eszközeit Visi Ignác ajándékozta a múzeumnak. A mézeskalácsosok ezekkel formáltak bölcsőt, házikót, gyermekjátékokat, pólyásbabát, huszárt a tésztából.

MÚZEUMBAN A DUNA

Esztergom újabb nevezetessége a Duna Múzeum gyűjteménye, ahol az őskortól napjainkig látható a Duna története. A folyam kialakulásának legfontosabb adatait mutatja be a kiállítás, s hűen tükrözi, hogy a Duna és vízrendszere évtízezredeken át közlekedő útja, védőbástyája és bő táplálkozási forrása volt az ott lakó embernek.

A kiállítás azt is felvázolja, hogyan nyit új jövőt a Duna népeinek életében a Rajna—Majna—Duna víziútrendszer. Az évezredes álom, az Északi-tengert a Fekete-tengerrel összekötő transzkontinentális víziút hamarosan megvalósul.

AKI MEGVÁSÁROLT EGY TŰZHÁNYÓT

Japán nagy, északi szigetén, Hokkaidón 1943 végén szokatlan geológiai esemény zajlott le: olyan jelenség, amelynek csak nagyon ritkán akad szemtanúja. Az itteni Usu vulkán közvetlen környezetében földrengések és robbanások kezdődtek, majd egy korábbi szántóföldön váratlanul felszakadt a talaj és sűrű füst gomolygott elő. Nem sokkal később pedig izzó kőtömbök repültek szerteszét. Egy új tűzhányó született, amelyet Showa Shinzannak neveztek el. Hiteles történetét egy helybeli postamesternek, Masao Mimatsunak köszönhetjük. A tudományos világ az ő közreműködése nélkül alkalmasint soha nem tudhatta volna meg, hogyan is zajlott le ez a különös jelenség!

Mimatsu egy nagyon kicsiny postahivatalban dolgozott. Gyermekkorában szemtanúja volt a Showa Shinzan elődje, a Meiji Shinzan nevű vulkán keletkezésének, s ettől kezdve szenvedélyesen érdeklődött a tűzhányók iránt.

Műszerek nélkül

A Showa Shinzan születése idején még javában tombolt a második világháború. Az akkori körülmények között teljesen lehetetlen volt, hogy Tokióból, vagy valamely más városból szakértők jöjjenek a helyszínre, és ott vizsgálatokat folytassanak. Mimatsu tehát elhatározta, hogy ő maga végez majd megfigyeléseket. Csakhogy semmiféle mérőműszer nem állott a rendelkezésére, kivéve egy órát, amelynek segítségével az események időpontját meghatározhatta. Még arra sem volt lehetősége, hogy a páratlanul álló jelenséget az új vulkán születését lefényképezze, minthogy a háborús körülmények között magánszemélyek nem vásárolhattak és tarthattak maguknál filmet. Ezért saját, egyszerű eszközeinek használatára kényszerült. Szerencsére kitűnően tudott rajzolni, s vulkanológiai szenvedélye mellett mint jónevű amatőrfestő is ismert volt a környéken. Mint festőt, Ai-zannak ne-

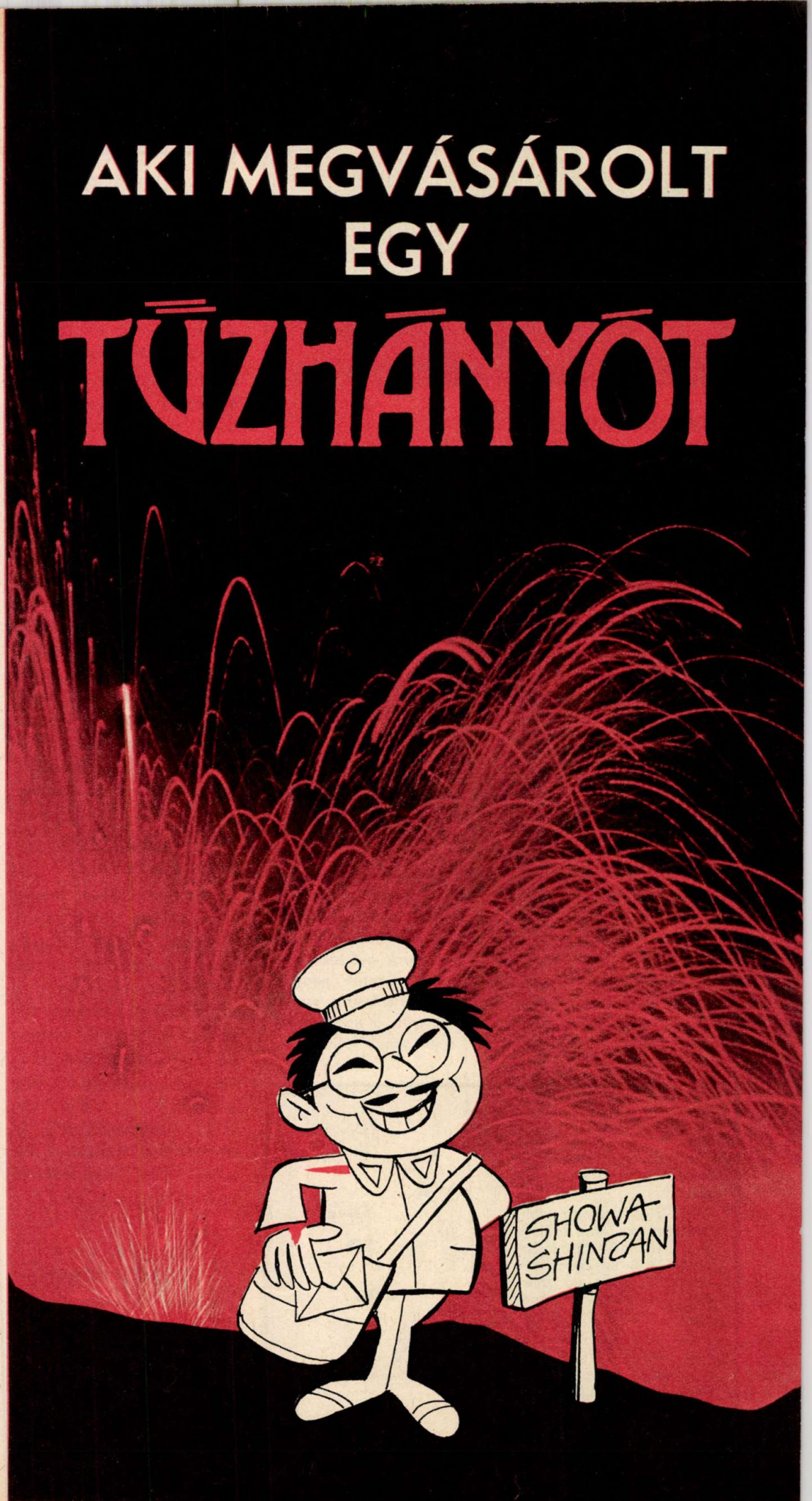

vezték. Ez annyit jelent: A Hegyek Szerelmese.

Mindenekelőtt a földrengésekre figyelt fel. Egyszerűségében is igen szellemes módszert eszelt ki: valahányszor földrengés támadt, egy babszemet helyezett egy tálba. Oly éberen aludt, hogy éjszakánként is minduntalan felriadt még a gyengébb földmozgásokra is, s rohant a tálhoz, hogy egy újabb babszemet tegyen bele. S azután, naponta egyszer, mindig ugyanabban az időpontban, összeszámolta, hogy hány babszem gyűlt is össze...

Szandálban a vulkánok között

A hegy alakjának változását úgy követte nyomon, hogy ablakának üveglapjára egy nagy, áttetsző papírt helyezett, s ezen, napról napra felvázolta a Showa Shinzan körvonalát. Amint telt az idő, egy — tudományos szempontból is értékelhető — fejlődési ábra alakult ki. Szükség volt azonban még arra is, hogy a hegy magasságának változását, növekedésének mértékét is meghatározza valahogyan. Szerencsére tudta, hogy milyen magasan van a tengerszint fölött az a talajréteg, amelyből a vulkán fokról fokra kiemelkedett, amint egyre magasabbra építette önnön testét a kidobódó salak- és a kiömlő lávatömegből. A mérés céljára közönséges ruhaszárító köteleket használt. Ezeket két házacska között feszítette ki, egymással párhuzamosan. A kötelek vízszintesen húzódtak, egymástól pontosan azonos távolságban, úgy, amint az a mellékelt eredeti japán karikatúrán látható. A hegy mindenkori alakját a kötelekhez, mint szintmagasságjelző vonalakhoz viszonyította. Távolról nézve a legalacsonyabban fekvő kötél éppen egy magasságban húzódott az ismert magasságú alapréteggel.

A leleményes postamester azonban nem elégedett meg ennyivel. Ha csak tehette, ellátogatott a helyszínre is, hogy közvetlen közelből figyelje meg az eseményeket. Ez nem volt éppen veszélytelen vállalkozás! Közben pedig családtagjai dobálták a babszemeket a tálba, ha egy-egy újabb földlökés támadt.

Mimatsu felkapaszkodott a lezuhant, de még mindig izzó vulkáni bombák és a mérges gázokat lehelő salakdarabok között a hegy tetejére. Lábait gyakran összeégette a tűzforró kőzetolvadék; a szétrepülő bombák is veszélyeztették az életét; egyszer pedig csaknem belezuhant egy éppen akkor megnyílott, új kráterbe. Amíg a hivatásos vulkanológusok azbesztruhát, gázálarcot és védősisakot viselnek, addig Mimatsu közönséges utcai ruhában, szandálban, és gázálarc nélkül járt a helyszínen! Úgy viselkedett, mint egy megelevenedett regényhős Verne Gyula alakjai közül!

Amikor a vulkán tevékenysége végre csendesedni kezdett, a szomszédságban lakó emberek is elmerészkedtek a tűzhányóhoz, és kezdték összeszedegetni az ott található terméskénrögöket, minthogy ezeknek akkoriban igen komoly értékük volt. Mimatsu nagyon megrémült: még elhordják az egész kénmennyiséget! Amilyen hamar csak lehetett, felkereste a helyi tartományi kormányzót és arra kérte: tiltsa meg, hogy az emberek ként bányásszanak a hegyen. Egyrészt azért, mert a tűzhányó újra kitörhet és akkor az ott-tartózkodók életveszélybe kerülnek, másrészt pedig azért, mert a hegynek változatlanul kell maradnia mindaddig, amíg a tudósok el nem jönnek, hogy ők maguk vizsgálják meg a vulkánt. Olyannak kell találniuk, amilyennek a természet megalkotta! Kérése azonban süket fülekre talált. Éppenhogy csak végetért a világháború, és a hatóságoknak millió más, fontosabb dolguk is volt, mint az, hogy megvédjék a Showa Sinzant.

Kié a tűzhányó?

Ekkor Mimatsu egészen elképesztő megoldáshoz folyamodott. Elhatározta, hogy megvásárolja a vulkánt! De vajon kié is a tűzhányó? Az ország tulajdonát képezi-e, avagy azé a személyé, akinek a termőföldjén létrejött? Úgy látszik, ez volt a maga nemében páratlanul álló jogi probléma megoldása. Egy szántóföldről volt szó, amelynek gazdája — minthogy a termése tönkrement, a vulkánnal pedig igazán nem tudott mit kezdeni — készséggel ráállt az alkura.

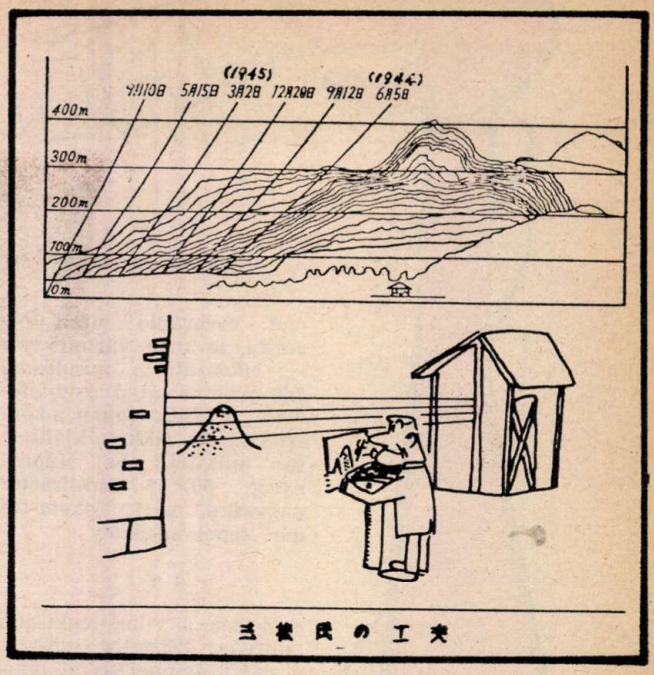

Ruhaszárító kötelet feszített ki párhuzamosan a két ház között. (Eredeti japán rajzillusztráció)

Csakhogy most a postamester rokonai is közbeszóltak. Még szerencse, hogy nem akarták Mimatsut beszállítani az ideggyógyintézetbe! Hosszú és elkeseredett vita kezdődött. A rokonok azzal érveltek, hogy egy tűzhányónak semmiféle gazdasági értéke nincs, kivéve a ként, amely ott található. A postamester viszont a leghatározottabban kijelentette, hogy ha az övé lesz a hegy, akkor senkit sem enged többé annak a közelébe, nem számítva persze a tudósokat. Arról azonban szó sem lehet, hogy kénbányát nyissanak a helyszínen! Elhangzott azonban egy olyan vélemény is a családtagok részéről (s ebben kétségkívül volt is némi igazság!), hogy ha a Showa Shinzan a jövőben valamikor újra működni kezd és kitör, akkor mindazok, akiknek termőföldjét vagy házát tönkreteszi, teljes joggal kártérítést követelhetnek a tulajdonostól.

Minden érvelés hiábavaló volt: Mimatsu hajthatatlan maradt. A rokonság is belefáradt a meddő vitába, és „Veled nem lehet értelmesen beszélni, tégy hát, amit akarsz!" felkiáltással magára hagyták. A postamester pedig másnap felkereste a szántóföld tulajdonosát és végleg megegyezett vele.

Mennyibe kerül egy vulkán?

Csakhogy a vulkán drágának bizonyult, és ezért kénytelen volt saját földecskéje legnagyobb részét eladni, hogy a borsos vételárat kifizethesse. Minden bizonnyal ő volt eddig az egyetlen ember a világon, aki ilyen „őrültségre" költötte a pénzét! De vajon csakugyan jogos-e ezt „őrültségnek" bélyegezni? Mimatsu felesége, aki a családi vitákon mindvégig kitartott férje mellett, mindenesetre nem így vélekedett. Büszke volt arra, hogy egy tűzhányó tulajdonosa lett. S ettől az időtől kezdve mindketten úgy beszéltek a Showa Shinzanról, mint saját legkedvesebb gyerekükről.

Ezt a történetet számos, Japánban megjelent vulkanológiai könyv feldolgozta. Valamennyinek szerzője úgy nyilatkozott Mimatsuról, hogy a világ legnagyobb amatőr tűzhányókutatója volt — és egyúttal regénybe illő figura is. Lelkesedésének, tudományszomjának, áldozatkészségének és nem utolsósorban személyes bátorságának köszönhetjük, hogy megismertük a Showa Shinzannál lejátszódott eseményeket.

Dr. Hédervári Péter

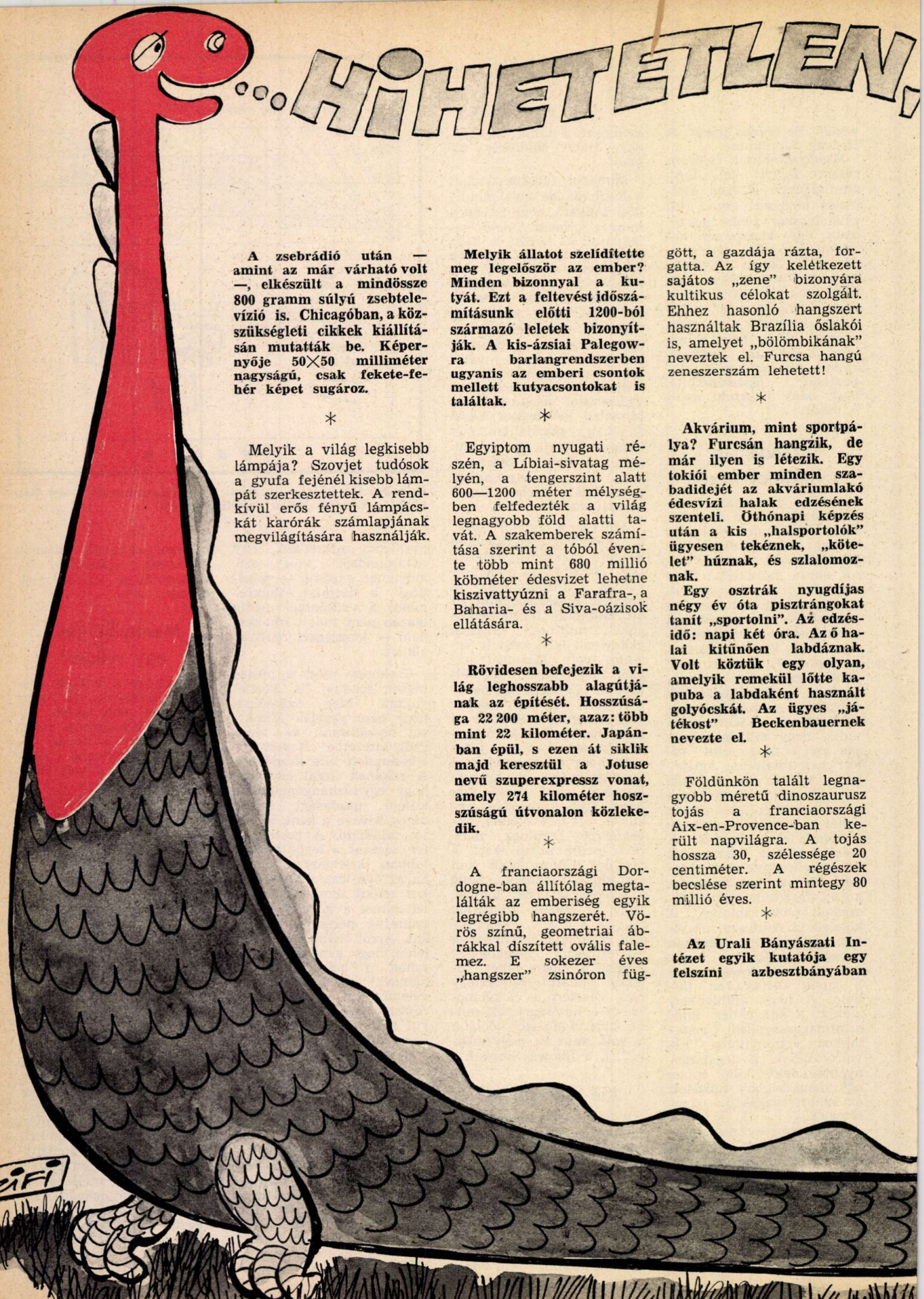

A zsebrádió után — amint az már várható volt —, elkészült a mindössze 800 gramm súlyú zsebtelevízió is. Chicagóban, a közszükségleti cikkek kiállításán mutatták be. Képernyője 50×50 milliméter nagyságú, csak fekete-fehér képet sugároz.

*

Melyik a világ legkisebb lámpája? Szovjet tudósok a gyufa fejénél kisebb lámpát szerkesztettek. A rendkívül erős fényű lámpácskát karórák számlapjának megvilágítására használják.

Melyik állatot szelídítette meg legelőször az ember? Minden bizonnyal a kutyát. Ezt a feltevést időszámításunk előtti 1200-ból származó leletek bizonyítják. A kis-ázsiai Palegowra barlangrendszerben ugyanis az emberi csontok mellett kutyacsontokat is találtak.

*

Egyiptom nyugati részén, a Líbiai-sivatag mélyén, a tengerszint alatt 600—1200 méter mélységben felfedezték a világ legnagyobb föld alatti tavát. A szakemberek számítása szerint a tóból évente több mint 680 millió köbméter édesvizet lehetne kiszivattyúzni a Farafra-, a Baharia- és a Siva-oázisok ellátására.

*

Rövidesen befejezik a világ leghosszabb alagútjának az építését. Hosszúsága 22 200 méter, azaz: több mint 22 kilométer. Japánban épül, s ezen át siklik majd keresztül a Jotuse nevű szuperexpressz vonat, amely 274 kilométer hosszúságú útvonalon közlekedik.

*

A franciaországi Dordogne-ban állítólag megtalálták az emberiség egyik legrégibb hangszerét. Vörös színű, geometriai ábrákkal díszített ovális falemez. E sokezer éves „hangszer" zsinóron függött, a gazdája rázta, forgatta. Az így kelétkezett sajátos „zene" bizonyára kultikus célokat szolgált. Ehhez hasonló hangszert használtak Brazília őslakói is, amelyet „bölömbikának" neveztek el. Furcsa hangú zeneszerszám lehetett!

*

Akvárium, mint sportpálya? Furcsán hangzik, de már ilyen is létezik. Egy tokiói ember minden szabadidejét az akváriumlakó édesvízi halak edzésének szenteli. Öthónapi képzés után a kis „halsportolók" ügyesen tekéznek, „kötelet" húznak, és szlalomoznak.

Egy osztrák nyugdíjas négy év óta pisztrángokat tanít „sportolni". Az edzésidő: napi két óra. Az ő halai kitűnően labdáznak. Volt köztük egy olyan, amelyik remekül lőtte kapuba a labdaként használt golyócskát. Az ügyes „játékost" Beckenbauernek nevezte el.

*

Földünkön talált legnagyobb méretű dinoszaurusz tojás a franciaországi Aix-en-Provence-ban került napvilágra. A tojás hossza 30, szélessége 20 centiméter. A régészek becslése szerint mintegy 80 millió éves.

*

Az Urali Bányászati Intézet egyik kutatója egy felszíni azbesztbányában

PEDIG IGAZ!

rendkívül ritkán előforduló ásványt talált: sziberitet. A sziberit különleges kristályképződményei a hópelyhekre emlékeztetnek. A múlt században ismerték meg ezt a ritka ásványt. Keletkezésének a tanulmányozására most nagyobb lehetőség nyílik.

*

Angol nyelven a normális olvasási sebesség percenként 140—160 szó. Egy brit rádióbemondó — Raymond Glandenning — félpercenként 176 szót olvasott fel. De legyőzte őt egy kaliforniai tanárnő, aki percenként 403 szavas gyorsaságot ért el. William Gilbert: Lidércnyomás című költeményét szavalta.

Lidércnyomásos lehetett a hallgatása.

*

A kazahsztáni Isim folyó völgyében az archeológusok több ezer éves borotvát találtak. A borotva kését bronzból öntötték, nyele valószínűleg fából vagy bronzból készült. A kés egyik oldalát olyan fényesre csiszolták, hogy tükörként is használták.

Talán ez lehetett az első olyan szerszám, amellyel az ember eltávolította a szakállát?

*

Az egyik japán cég egy kis túlzással élve: mindenttudó mikrokészüléket szerkesztett. A parányi gép elektronikus agyába 16 féle program táplálható be: pontosan mutatja az időt, a stopperórához hasonlóan jelzi a másodperceket, 1999-ig az ember tudtára adja, hogy milyen nap és hányadika van, amellett ébreszt, és ugyanakkor telefonbeszélgetések rögzítésére is alkalmas.

*

Ki volt az az ember a világon, aki a leghosszabb életkort megélte, pontosan nem tudjuk. Hallottunk már a Kaukázus hegyeiben élő 140—150 éves emberekről is. Nemrégen az újságok megírták, hogy Irak Kerbela nevű városában meghalt Horie Sebib Helu, 170 éves volt. Minden valószínűség szerint őt tekinthetjük földünk legnagyobb életkort megélt emberének.

*

Mikor hozták létre a világon a legelső állatkertet? Az ember azt hinné, hogy nem is olyan régen, akkor amikor a világvárosok, a több millió lakost számláló metropolisok kialakultak. Az igazság viszont: a világ legrégibb állatkertjét Bécs mondhatja magáénak. 1752-ben nyitották meg.

*

Meddig élnek élelem nélkül az állatok? Egy angol kutatócsoport hosszas kísérlet alapján megállapította, hogy az abszolut rekordot egy krokodil érte el 700 napig tartó koplalással. Őt egy teknős követte, amely 500 napig éhezett, majd egy béka, amely 400 napig bírta ki táplálkozás nélkül.

*

Még egy állatrekord kísérlet. Norvég tudósok arra voltak kíváncsiak, hogy a sarkvidék állatai mekkora hideget bírnak ki. Egy speciális tartályban elhelyezett sarki liba mínusz 110 fokos hőmérséklet mellett is életben maradt. A fagytűrési versenyben második helyen a fóka végzett, míg a jegesmedve csak a harmadik helyet szerezte meg.

— füleki —

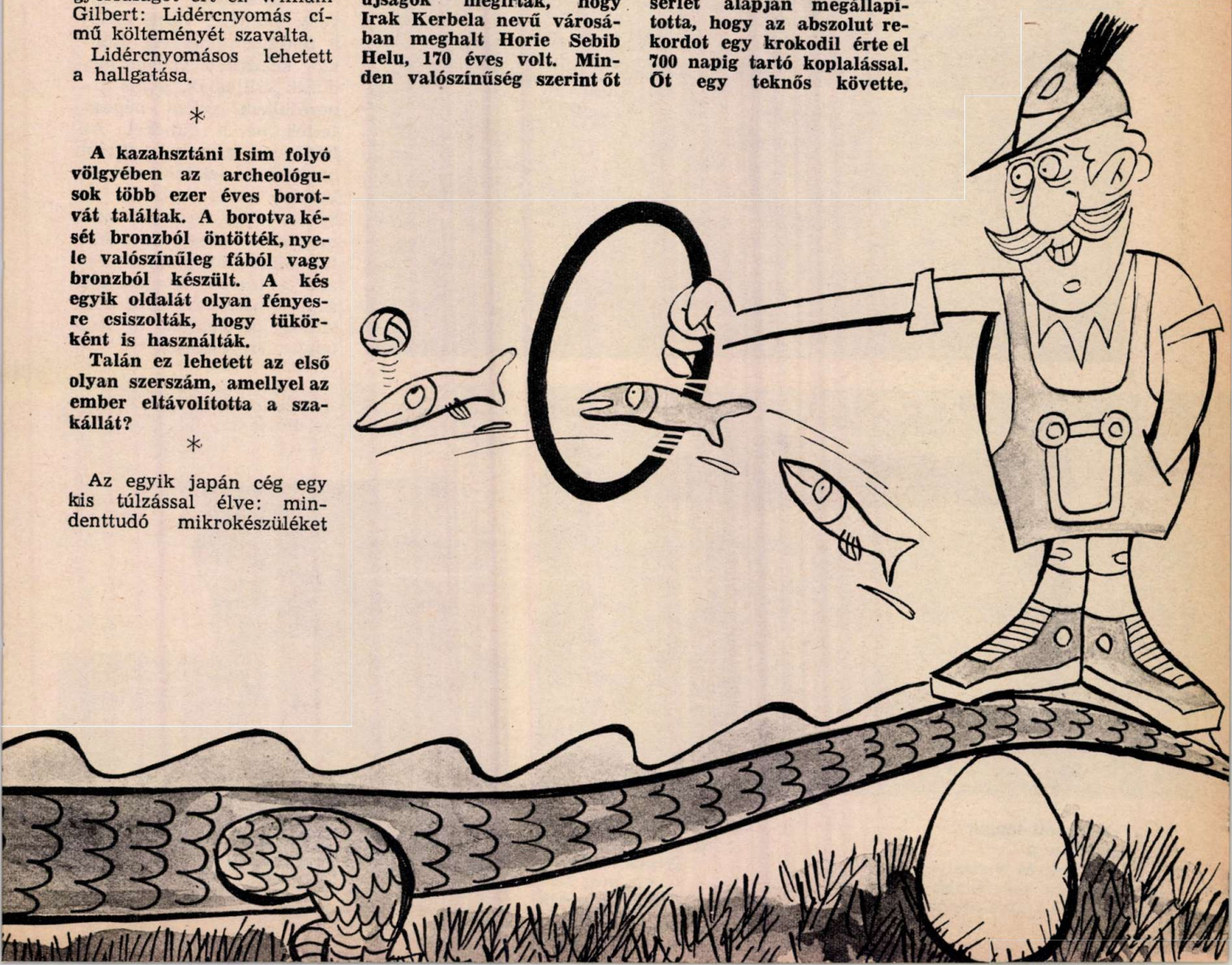

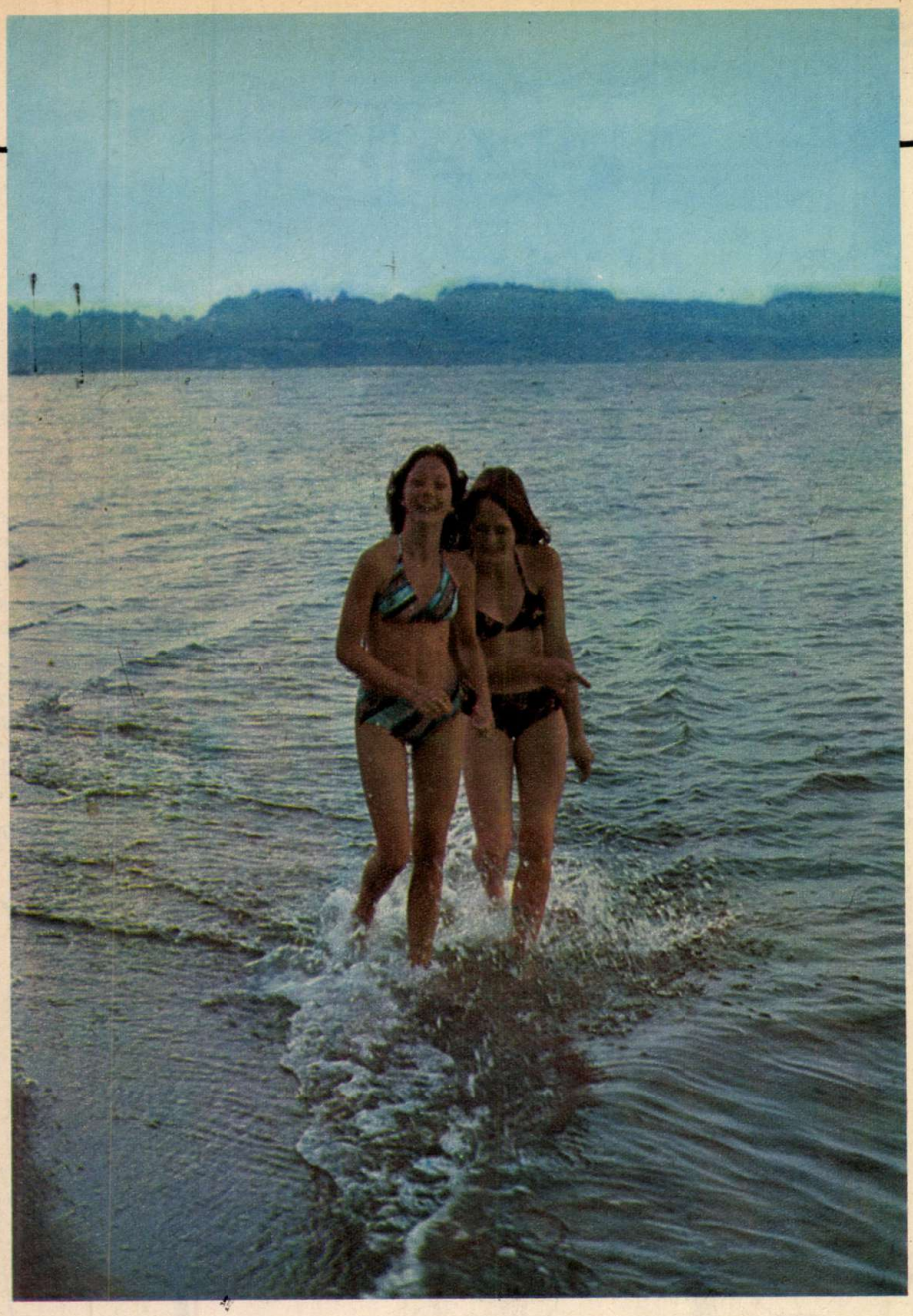

— Hajrá, kékek! Hajrá kékek!

— Gyerünk pirosak! Még tíz méter, és bent vagytok a célban...

A biztató kiáltások nem nekünk szóltak, de azért egy emberként ugrottunk ki az ágyból. A göhreni úttörőtábor élte mindennapi életét: most éppen akadályversenyen vettek részt az NDK-beli úttörők.

— Kéthetes turnusokban váltják egymást a gyerekek — mondta Günther Dorn, a tábor parancsnoka. — Pihennek, szórakoznak, és persze tanulnak is: a csapatoknál őrsvezetők lesznek.

Fürdőruhás lányok rohantak el mellettünk, Edit Krancz és Olga Messel. Kérdésükre — „ki akar fürdeni?" — rémülten húztuk össze melegítőnket. A hőmérséklet ugyan kellemes volt, de a Keleti-tenger legfeljebb 16—18 fokos. Mindenesetre lementünk a partra.

A bársonyos homokföveny vakítóan verte vissza a fénysugarakat. Az áttetsző, kékeszöld vízben medúzák csillogtak, a kis napozófülkék százai népesítették be a dűnéket. Az NDK-beli gyerekek fittyet hánytak a nekünk szokatlanul hideg vízre, és zsupsz! Úgy vetették bele magukat, ahogy mi szoktuk Siófoknál, amikor perzsel a levegő. Ringatóztak a gumimatracok, apró hullámok locsolgatták a sós tenger szerelmeseit.

A Keleti-tenger partján a hattyúk és a sirályok békésen megférnek egymás társaságában

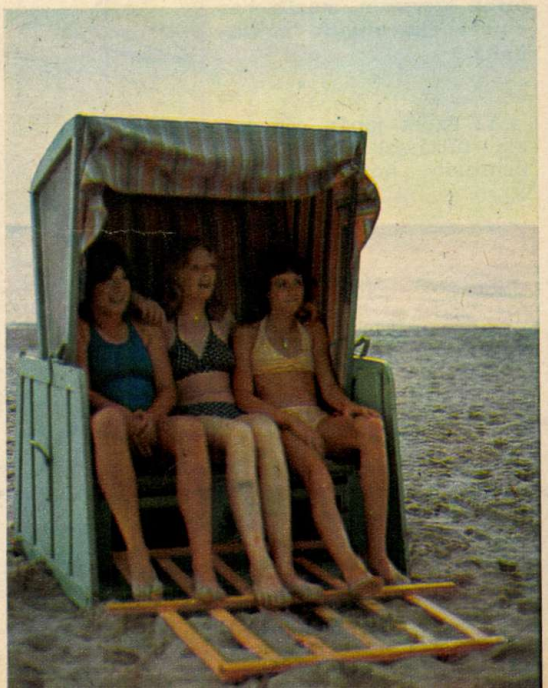

Az NDK-beli gyerekek legfeljebb a széltől félnek, a hideg víz meg sem kottyan nekik

A Köztársasági Palota aulája és környéke a bel- és külföldiek kedvelt találkozóhelye

A HAJÓ SZÜLETÉSE

Vagy hatvan kilométerre ide nem gumimatracokat, hanem hatalmas tengerjárókat ringatott a víz. Stralsundban jártunk, a nyolcezer munkást foglalkoztató hajógyárban.

A légkalapácsok, hegesztőpisztolyok zaja sajátos muzsika. A tíz futballpályányi udvaron különös formájú acéldarabok ezrei hevertek, látszólagos összevisszaságban.

— Tudják, mi ez? — kérdezte kísérőnk, Joachim Gaedtke főmérnök. — Egy igazi, háromezer tonnás tengerjáró, csak éppen még nincs összeszerelve.

A sólyatérben tanúi lehettünk, hogyan születik a hajó. Ügyes mesteremberek százai munkálkodtak például a bordázat, a parancsnoki híd, az emeletnyi magas hajócsavar felszerelésén. Az acéllemezek között örömmel fedeztük fel azt, amelyiken nagy betűkkel a lengyel, a katowicei kohó emblémája szerepelt. Hiszen nemrég jártunk ott, milyen csodálatos, hogy ennyire szemmel kísérhetjük a szocialista országok összefogását!

Sajnos, a hajó vízrebocsátásának nem lehettünk tanúi, de némiképp kárpótoltak minket a gyár kikötőjében horgonyzó óriás halászhajók. Annyira tetszett a látvány, hogy legszívesebben az úszó halgyárak valamelyikén folyt-

Elmentünk világgá... 4.

SZÁMOLD MEG A VIRÁGSZIRMOKAT

A központi úttörőházban az amatőr rádiósok — köztük Peter Lögow — megismerkedhetnek a technika rejtelmeivel

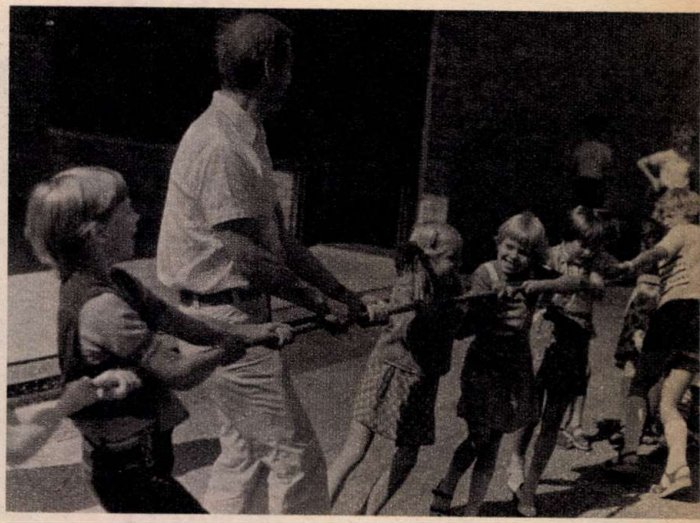

— Húzd meg, ereszd meg! A szabadidő hasznos eltöltésének egyik módja a játékos, izomfejlesztő kötélhúzás

tattuk volna utunkat. Persze erről már csak azért sem lehetett szó, mert térképünk következő állomásaként az NDK fővárosa, Berlin szerepelt.

TEREP-FOKOZATBAN...

Természetesen utunk elsőként a legendás-lenyűgöző Alexander platzra vezetett. Nincs olyan nap, hogy ne nyüzsögnének itt a belés külföldiek ezrei. Azt sem tudtuk, mit nézzünk meg előbb: a gyönyörű szökőkutakat, a 38 emeletes Hotel Stadt Berlint, a nemrég felépült csillogó-villogó Köztársasági Palotát, vagy a 360 méter magas, karcsú televíziós tornyot? Végül az utóbbinál kezdtük. A gyorslift másfél perc alatt röpített fel a kétszáz méter magasan levő „acélgolyóba", vagyis a panorámakávéházba. Itt mindenesetre megkóstoltuk az autógumikeréknek csúfolt sültvirslit és a berliniek kedvelt ételét, az áfonyával ízesített krumplipalacsintát. Végül kávét kértünk, amit a németek vidáman csak virágos kávénak neveznek. Hogy miért? Mert olyan gyenge az itteni kávé, hogy át lehet rajta látni, s ha tetszik, a kávén keresztül meg lehet számolni a csésze aljára festett virágok szirmait...

Nos, ha a kávétól nem is dobogott jobban a szívünk, annál nagyobb zakatolásba kezdett, amikor felkerestük az NDK fővárosának központi úttörőházát. Ahogy jártuk a termeket, szobákat, egyre arra gondoltunk: de jó lenne, ha nálunk is lenne ilyen, vagy ehhez hasonló.

Az egyik teremben például rengeteg szobai sporteszközt láttunk. Kicsinyek és nagyok buzgón eveztek a „földszintes" csónakokban, gyakorolták a sífutást, hajtották a rögzített kerékpárokat.

— Végre sikerült elérnem az óránkénti 40 kilométeres sebességet, — sóhajtott boldogan Hilda Schinkel, amikor levette a lábát a pedálról. — Ha akarják, a bácsik is megpróbálhatják.

A vállalkozó kedvű Zoli felült a gépre, s nekirugaszkodott. Homlokán gyöngyözött a veríték, de a mutató megállt a 20-as

SZÁMOLD MEG A VIRÁGSZIRMOKAT

A berlini Josef Stüler kalauzolta expedíciónkat a Köztársasági Palotában

— A világos kávét nálunk a gyerekek ugyanúgy isszák, mint a felnőttek — mondta Ursula Keller

Hilda Schinkel jót nevetett, amikor Zoli a hegymenetre kapcsolt kerékpárral erőlködött

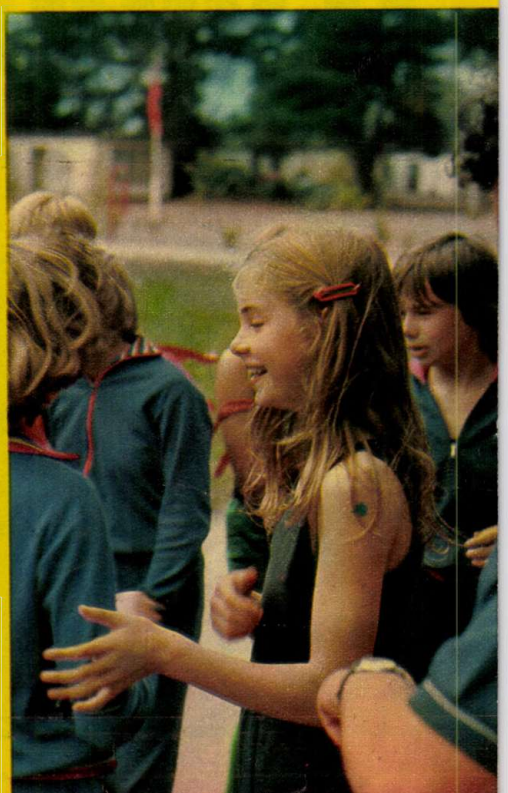

Az NDK-beli gyönyörű kisváros, Greifswald történetét nálunk is ismerik: ott készült a Lelkiismeret lázadása című, nagysikerű film

számnál. A gyerekek egy ideig türtőztették magukat, azután kirobbant a kacagás. A tréfás kedvű Hilda ugyanis hegymenetre kapcsolta a kerékpárt.

EIRÉNÉ ÁLMA

Igyekeznünk kellett, hogy még munkaidőben beérjünk testvérlapunk, a Frösi szerkesztőségébe. Wilfried Weidner, a lap főszerkesztője fogadta expedíciónkat. Közösen idéztük fel a nagysikerű Frösi—Pajtás rejtvénypályázatot, amelyre több ezer NDK-beli és magyar gyerek küldte el megfejtéseit.

Bepillantottunk a tördelőszerkesztők szobájába is, ahol az újság legközelebbi száma készült. Csaba annyira belefeledkezett a tapasztalatcserébe, hogy figyelmeztetnünk kellett: jó lenne még világosban elsétálnunk a Brandenburgi kapuhoz.

A monumentális alkotás dór oszlopai fölött elhelyezett homlokzatot a görög Eiréné békeistennő képmása díszíti. De Eiréné csak az elmúlt néhány évtizedben tudhatta meg, hogy mit jelent ez a szó: béke... Ellenforradalmak, háborúk, diktatúrák után született meg éppen harminc esztendeje ezen a földön az első igazán békeszerető állam: a Német Demokratikus Köztársaság.

Következik: a Práter üzenete

Nem könnyű felhúzódzkodni a rúdon, de az erőnlét itt is segít

„kékek" győztes sapatának tagjai z akadályversenyek inden eddigi ekordját negdöntötték

Nem „utolsó pár előre fuss!", hanem hajrá, mindenkinek, irány a cél!

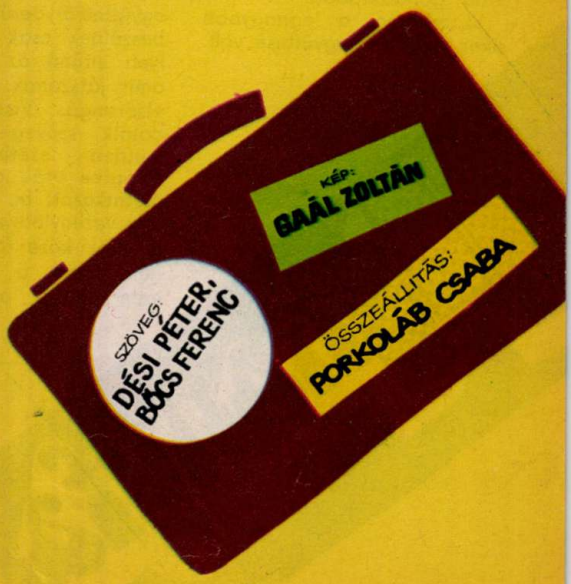

LÉZER DISCÓ

A természet örök megújulásának elengedhetetlen feltétele, hogy a nyarat a tél váltsa fel. Ennek egyik következménye, hogy a szabadtéri rendezvények beköltöznek a fedett, jól fűtött színháztermekbe, ifjúsági és egyetemi klubokba. Egy ilyen váltásnál szinte az egész műfaj megújul, hiszen az új környezetben általában új tervekkel indulnak a pop- és rockzene értő irányítói és előadói. Persze akadnak olyanok is, akik vállalják a veszélyt. Baráth László és Németh Gyula, a Budai Ifjúsági Park két értő vezetője vállalta. Mert ugye azzal mindenki egyetért, hogy szeptember végén, a sűrűn változó időjárásban kétnapos szabadtéri rock-hétvégét rendezni kissé rizikós. Aki mer, az nyer. A két napon: szombaton és vasárnap csaknem 15 ezer ember tapsolta és hatalmas lelkesedéssel énekelte végig az ismert vagy éppen először bemutatkozó hazai rock együtteseink általában magas színvonalú műsorát. A park vezetőinek kitűnő újítása volt még, hogy jegyért csak egyszer kellett sorbaállni, hiszen a szombatra megváltott jegyek másnapra is érvényesek maradtak. A jó hangról a kitűnő technikus gárda és az általuk felvonultatott, hibátlanul összekapcsolt hangszóróerdő gondoskodott.

Szombaton a legnagyobb siker az Edda-együttesé volt. A kitűnő muzsikusok színpadra érett rock zenéje ismét bizonyította, hogy hazánkban a jó zene és a jó zenekar nemcsak Budapesten terem.

Vasárnap a Piramisé volt a pálma. Feladatuk nem volt könnyű, hiszen a koncertet a hanglemezgyár rögzítette. Így a hangulatteremtés mellett az együttes tagjainak a jó hangzásra, a pontos játékra és énekre is ügyelniük kellett. Ez menynyire sikerült? Majd kiderül az év végén. Ugyanis az év végén jelenik meg a Budai Ifjúsági Parkban rögzített első Piramis koncertlemez.

A SZABADTÉR „BEZÁRT"

A szabadtér „bezár", a fedett helyek nyitnak. Szeptemberben nyitotta meg kapuit az országszerte ismert KEK, vagyis érthetőbben: a Kertészeti Egyetem Klubja. Turbók János a KEK főrendezője igen erős és színvonalas szeptembert varázsolt a KEK-be vándorló és csak tagságival belépő ezrek számára. Három szombat szeptemberben – három nagyszerű koncert és meglepetésként az országban először Lézer-disco. De tartsunk sorrendet. Az első szombaton a sok vihart kavart Beatrice-együttesről derült ki, ha nem beszélnek csak zenélnek, milyen kitűnő az a rock-zene, amit játszanak. Zenéjük már elsőrangú. Viselkedésük és dalaik szövege még nem minden esetben az. A Beatrice után az új Skorpió mutatkozott be Frenreisz Károly vezényletével. Én magam is azok közé tartoztam, akik nem hittek a trióban, egészen addig, ameddig nem lett színpadképes az együttes. Koncertjeik nemcsak engem győztek meg. A nyár elteltével egyértelműen jelenthetem ki, hogy van jövője és ami a legfontosabb: zenei elképzelése az új Skorpiónak.

SUGARAK HÁLÓJÁBAN

A következő szombat – kitűnő jazz-muzsikusok társulásának eredményeképpen – a Saturnus-együttes jazz-rock programjával kezdődött. Pályafutásuk érdekessége, hogy színpadi munkájukat megelőzte egy nagylemez készítése, mely még ebben az évben megjelenik.

„Ebben az évben utoljára LGT!" – ezzel a mondattal indult a Saturnus-együttes után az LGT koncertje. Az év utolsó hazai fellépése után külföldi túrára indul az együttes és csak az év végén jön haza. A búcsú jó légkörben zajlott.

Az Esti Hírlapban egy rövid cikk utalt arra a Lézer-disco programra, ami az LGT koncertje után kezdődött. Mi, akik „elkövettük", legalább olyan kíváncsiak voltunk az eredményre, mint az a kétezer – elsősorban táncolni szerető ember –, aki az LGT után velünk maradt. Éliás Gyula, D. Molnár György és jómagam időnként szinte megkövülten néztük a többiekkel együtt, hogy milyen fantasztikus dolgokra képes a lézer. A sugarak időnként pókháló-szerűen hálózták be a termet, időnként pedig a füst és az egyéb világítási eszközök segítségével egy alagútban érezhette magát mindenki. Egyszóval, bőven akadt olyan látványosság, ami hazai discóban még nem volt. Reméljük, nemcsak mi éreztük jól magunkat fent a színpadon.

A technikai segítségért – mellyel ötletünket megvalósíthattuk – külön köszönet az Omegának, illetve az együttes technikusi gárdájának.

Szeptember utolsó szombatján a KEK-ben is robbant a Dinamit. A feltétlenül komoly jövő előtt álló együttes színvonalas programját – és ez ebben a klubban nem újdonság – ismét több ezer értő fül hallgatta végig.

AMANDA HANGJA

Az ősz első hónapjának néhány kiemelkedő és sokak számára emlékezetes programja után néhány hír a nagyvilágból.

Ismét a kedvencek kedvence Angliában Cliff Richard, aki lassan már három évtizede dolgozik a műfajban. Új kislemeze és albuma az ősz egyik legkellemesebb meglepetése volt.

Patrick Hernandez, a spanyol származású énekes Amerikában készíti új nagylemezét, miután az Elevennek születtem című dala a tengeren túlon is nagy sláger lett. Patrick Hernandez egyébként a hazai lemezklubokban is a kedvencek közé tartozik, főleg azóta, mióta egyszer láthattuk a televízióban is.

Amanda Lear nehéz helyzetbe került Amerikában, miután kiderült, hogy koncertjein nem énekel, csak tátog, hiszen a jó minőségű stúdióban készült felvételeit a technikusok magnóról játszották be. Ezért több szerződését felbontották.

A világhírű klarinétművész, Mr. Acker Bilk a nyár végén hazánkban járt és felvételeket készített a rádió 8-as stúdiójában. Nem kizárt, hogy a magyar szerzők dalai egy későbbi, már külföldön megjelenő nagylemezről ismerősként köszönnek vissza a lemezvásárlókra.

Ismét van Led Zeppelin-nagylemez. A több éves szünet után jelentkező – legendás hírű – együttes új albuma a világ szinte valamennyi nagylemezlistáján megtalálható.

B. Tóth László

PAJTÁS
AMANDA LEAR
KEDVES ISMERŐS

Vásárolj könyveket!

Az Ady Endre Könyvesbolt részletkönyvszolgálata ajánlja

..... pld. Arany László: MAGYAR NÉPMESÉK 46,–
..... pld. Benedek Elek: VILÁGSZÉP NÁDSZÁL KISASSZONY és más mesék 27,50
..... pld. Carlo Collodi: PINOKKIÓ KALANDJAI 25,–
..... pld. Daniel Defoe: ROBINSON 19,–
..... pld. Az éber bádogkakas A NÉMET TENGERPART REGÉI 23,–
..... pld. Fecskeköszöntő GYERMEKVERSEK A VILÁGIRODALOMBÓL 26,50
..... pld. Gárdonyi Géza: A LÁTHATATLAN EMBER. Történelmi regény 28,–
..... pld. Gárdonyi Géza: EGRI CSILLAGOK ... 36,–
..... pld. Illyés Gyula: HETVENHÉT MAGYAR NÉPMESE 42,–
..... pld. Rudyard Kipling: A DZSUNGEL KÖNYVE 21,–
..... pld. Lázár Ervin: BERZSIÁN ÉS DIDEKI ... 29,–
..... pld. Lengyel Dénes: ÚJ ÉLET HAJNALÁN 38,–
..... pld. Lipták Gábor: AMIRŐL A KÖVEK BESZÉLNEK. Regék, mondák, történetek 25,50
..... pld. Lukácsy András: NÉPEK JÁTÉKA 25,–
..... pld. MESEVONAT. Antológia. Szerkesztette: T. Aszódi Éva 29,–
..... pld. Szergej Mihalkov: MIÉNK A VILÁG AVAGY A RAKONCÁTLANSÁG ÜNNEPE 29,–
..... pld. Mohás Lívia: TALÁLKOZÁS ÖNMAGUNKKAL 13,–
..... pld. Móricz Zsigmond: PIPACSOK A TENGEREN 14,–
..... pld. Petőfi Sándor: JÁNOS VITÉZ 23,–
..... pld. Antoine de Saint-Exupery: A KIS HERCEG 17,50
..... pld. Szabó Árpád: ARANYGYAPJÚ 38,–
..... pld. Szántó György: A TIBETI BIBLIA Elbeszélések 29,–
..... pld. Szombathy Viktor: REGÉNYES ERDŐ 15,–
..... pld. Unatkozom! MIT CSINÁLJAK? Bábozás, fejtörők, játékok, barkácsötletek sok képpel 28,–
..... pld. Varga Katalin: MICSODA ESZTENDŐ! Ifjúsági regény 24,–

A felsorolt köteteket egyenként is megrendelheted a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban beküldött alábbi sorok alapján. Postán utánvéttel szállítunk, magánszemélyeknek 200 Ft felett portómentesen. 400 Ft vásárlás felett kívánságra négyhavi, 600 Ft felett hathavi részletfizetési kedvezményt adunk, a 3%-os kezelési költséget és a portót felszámítjuk. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezési sorrendben teljesítjük.

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat
Adv Endre Könyvesbolt részletkönyvszolgálata
1046 Budapest, Reviczky u. 36.

A megrendelő neve: .....

Pontos címe: .....

Részletfizetésnél:

Anyja neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Személyi igazolvány száma

(akinek már van): .....

.....
aláírás

LÁNYOK, FIÚK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A gyár budapesti központjában levő, korszerűen felszerelt tanlaboratóriumban és az üzemekben jól elsajátíthatjátok a **gyógyszergyártó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, víz- és gázvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, kőműves, szobafestő-mázoló** szakmákat.

A képzés ideje: hegesztő szakmában **2 év,** a többi szakmában **3 év.**

Vidéki fiúkat Budapesten kollégiumban helyezzük el. Szakmunkás-bizonyítványt és érettségi bizonyítványt szerezhettek a vegyianyaggyártó és a vegyészanalitikus szakmákban. **A képzés ideje: 4 év.**

Gondtalan tanulásodhoz segítséget nyújtunk:

— tanulmányi eredménytől függően **társadalmi ösztöndíjat,**
— **NYERESÉGRÉSZESEDÉST,**
— napi 1 Ft térítés ellenében **EBÉDET,**
— **védőruhát** és **védőételt** kapsz.
— Törzsgárdatagság elismerésekor 2 évet beszámítunk a tanulóévekből.
— **ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉG,** a vállalat balatoni üdülőiben és vízisport-telepein.

SPORTOLHATSZ. Sportszakosztályainkban labdarúgással, kosárlabdázással, vitorlázással, turisztikával, horgászattal ismerkedhetsz meg.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség! Szabad szombat van. Továbbtanulásodról gondoskodunk.

Pályakezdőket 5 évig **BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMAL** segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. A 2, illetve 3 év képzési idejű szakmákban munka mellett esti vagy levelező tagozaton tehetsz érettségi, majd technikusminősítő vizsgát.

Támogatjuk főiskolai és egyetemi továbbtanulásodat is. Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk: EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár
oktatási osztály
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Telefon: 836-702
Levélcímünk: 1. Budapest, Pf. 100 — 1475

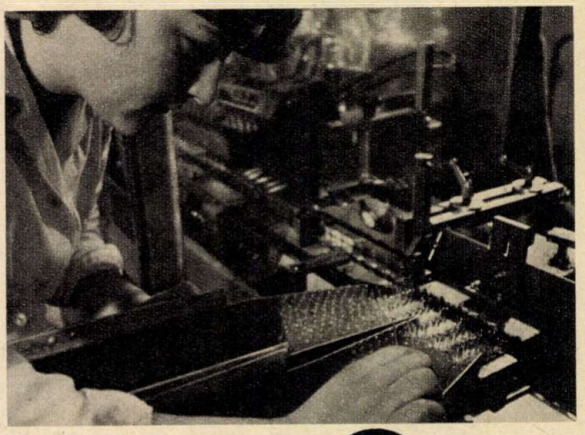

Egyt

A gyár budapesti központját a 67-es autóbusszal közelítheted meg a Metró Örs vezér téri végállomásától.

KARIKA-TÜKÖR?

Ezzel a címmel hirdettünk pályázatot a nyári Karika magazinunkban.

Nagyon sok rajz érkezett szerkesztőségünkbe és ezek nagy többsége tényleg tréfás volt. Már csak azért is, mert egyesek a lapunkban megjelent karikatúrákat másolták le. Tréfásan vizsgáztattak bennünket, hogy észre vesszük-e a tréfát (mondhatnánk úgy is, hogy apró csalást). Észrevettük!

Nos azért így is születtek újak, eredeti rajzok, és ígéretünkhöz híven bemutatjuk ezeket.

Első díjat nyert **Vaszily Tibor** abaújszolnoki olvasónk.

Jutalmat kaptak még: **Regenhart András** és **Dobos Éva** budapesti, **Gáll Anita** tiszavasvári, **Gerebics László** ösküi, és **Sajtos Ildikó** székkutasi pályázók.

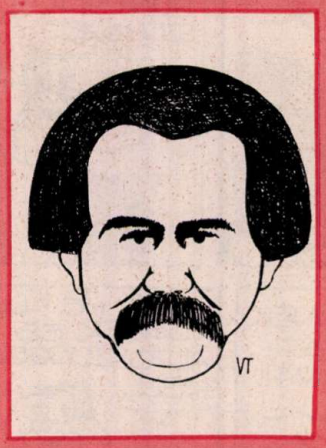

Móricz Zsigmond karikatúrája Róla KÖR-teret is elneveztek (Vaszily Tibor)

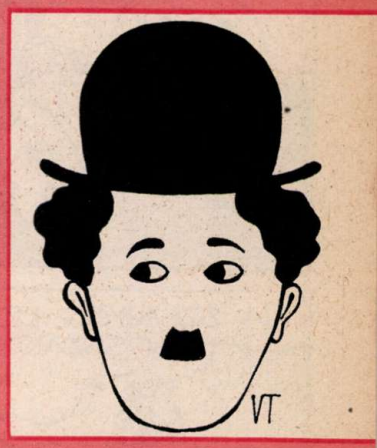

Charlie Chaplin színművész híres volt KARIKA lábairól (Vaszily Tibor)

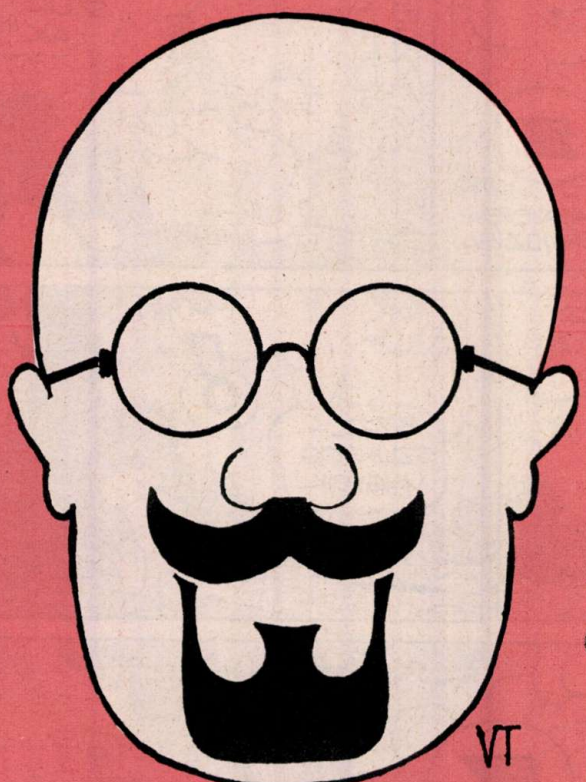

Bergendi István zenész fejformája gömb, azaz a KÖR forgástestje (Vaszily Tibor)

Ihász Gábor énekes, két KÖR ablakon „nézi" a világot (Sajtos Ildikó)

Presser Gábor zeneszerző KÖR-dülékenyen hódítja meg közönségét (Gerebics László)

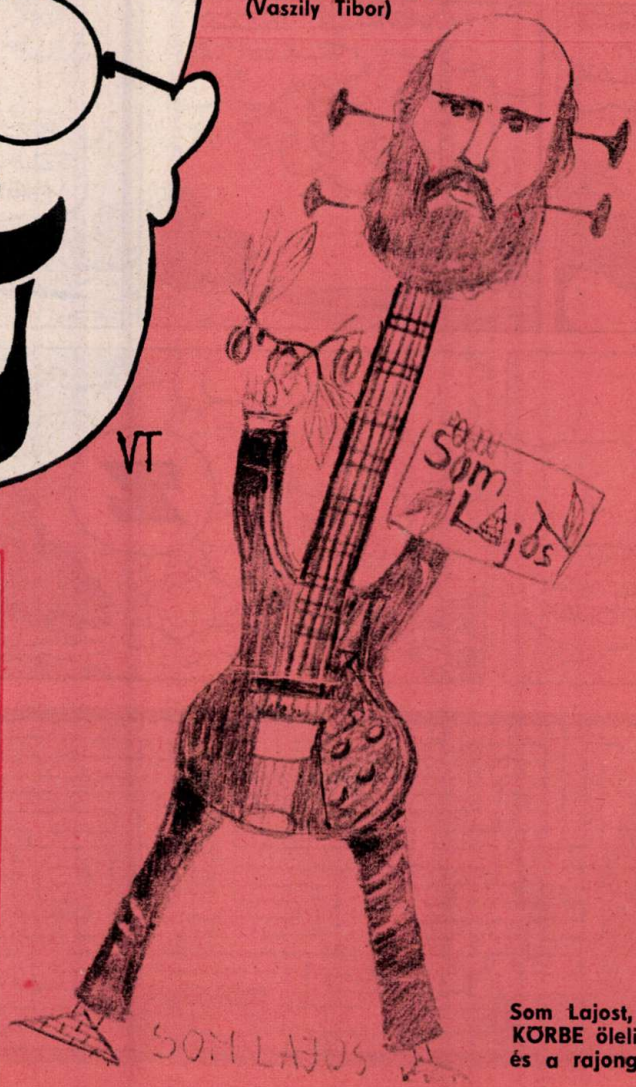

Dr. Pálfy József a Magyarország főszerkesztője már többször KÖR-bejárta a világot (Dobos Éva)

Som Lajost, a Piramis-együttes vezetőjét KÖRBE öleli a gitár és a rajongók hada (Regenhart András)

PIFU nem szereti a szúnyogokat

© Ed. VAILLANT 1683

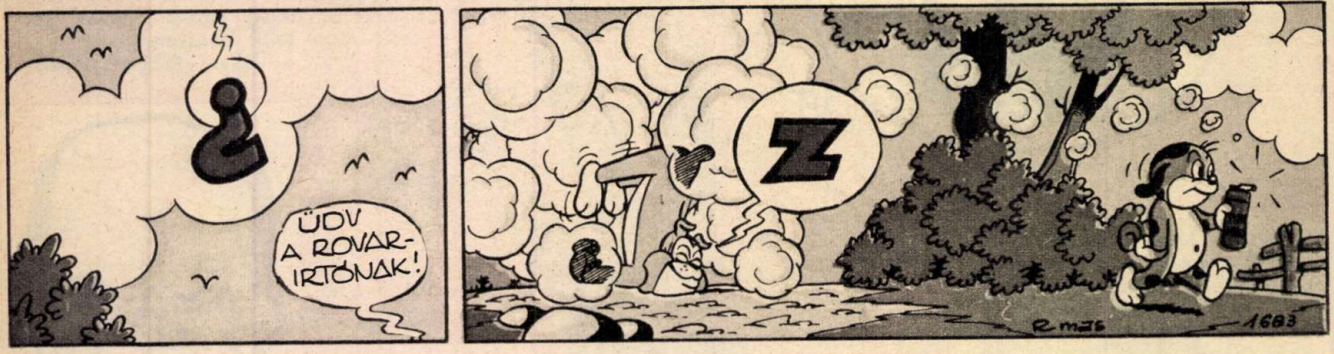

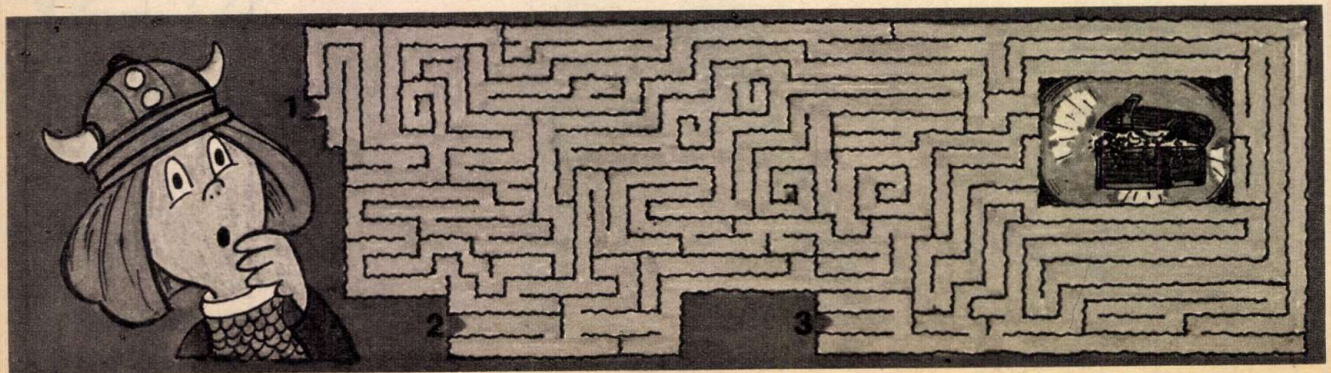

LEVÉL-MINTÁK RAJZ-LAPON

Akik máskor nem figyelik, azok is megcsodálják ősszel a sok kavargó falevelet. Vannak, akik vázába gyűjtik, mások lepréselik. Akár így, akár úgy próbáljuk is őrizni az őszi varázslatot, nem sokáig gyönyörködhetünk benne.

Van egy módszer, amellyel a színeket ugyan nem, de a szintén nagyon szép levélformákat, a levélerek mintázatát tartósíthatjuk. Ezt a módszert mutatják be számozott képeink.

1–2. Gyertyalánggal lapos tányért bekormozunk. (Olyan helyet kell választani ehhez, ahol nincs tűzveszély.)

3. Kevés lenolajjal a kormot elkeverjük. (Baba- vagy ricinusolaj is megfelel.)

4. A színezett folyadékkal beecseteljük a leveleket.

5. Jó minőségű rajzlapra másoljuk a levélmintát: a vékonyan ecsetelt levelet óvatosan a rajzlapra helyezzük, enyhe nyomással átvisszük a papírra a mintát. Vigyázzunk, hogy a levél oldalirányban ne mozduljon el.

Ha albumba helyezzük a levélmintákat, akkor minden oldalt hártyapapírral fedünk, de nagyon szépen mutat falidíszként is, különösen, ha a mintákat különböző alakzatokban rendezzük.

O. J.

FIGYELEM!

1980/81-es tanévre a 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett LÁNYOKAT **szövőnek**

FIÚKAT **villanyszerelő**
forgácsoló
szerkezeti lakatos
szakmákra

beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft társadalmi, ezen kívül az iskolai eredménytől függően 410–620 Ft tanulmányi ösztöndíj. Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Az üzemi gyakorlat idején a gyárban 3 Ft-ért ebédet adunk. Évente egyszer kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

Szakmunkásvizsga letétele után **a kereseti lehetőség szövő munkakörben 5% szakmunkáspótlékkal 2800–4000 Ft.** A többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8–15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk
Cím: PATEX
Angyalföldi Szövőgyár
személyzeti osztály
Budapest XIII.,
Fáy u. 81–83.

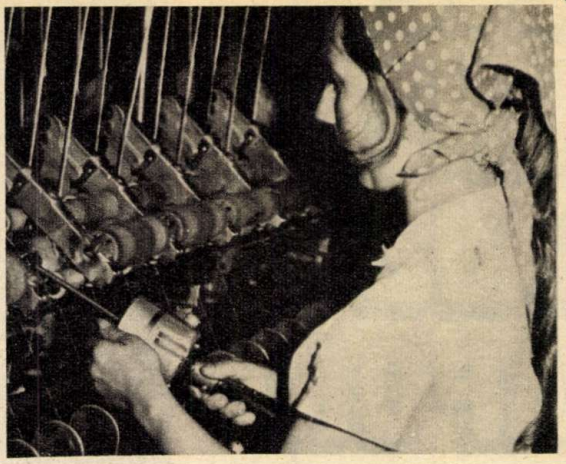

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó, illetve szövő szakmára szerződtetünk lányokat ipari tanulónak.

Azokat, akik az 1980-as tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 910—1120 Ft között mozog. Az utolsó félévben teljesítménybért kaptok.

Kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után ifjúmunkásainkat modern leányszállónkban helyezzük el.

A jelentkezés: levél útján „Ipari tanuló" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek
Budai Gyára
Személyzeti Osztály
Budapest XI.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím:
1502 Budapest,
Pf. 43.

JELENTKEZZETEK KŐMŰVES ÉS BÁDOGOS SZAKMUNKÁSTANULÓNAK!

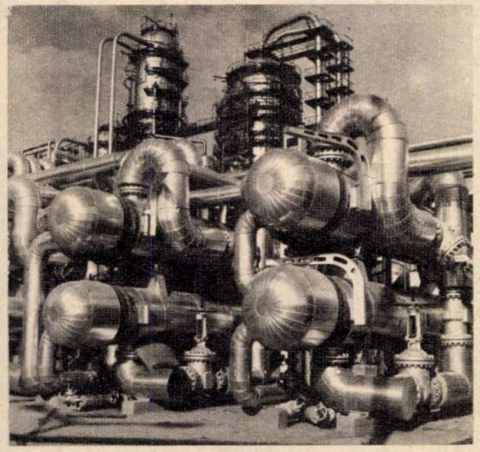

A **„HŐTECHNIKA"** Építő és Szigetelő Vállalat az 1980/81-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be a fenti szakmákba. **Szakmunkástanulóinknak a tanulmányi eredménytől függően havi 130—600,— Ft ösztöndíjat fizetünk.**

A vállalatunkkal ösztöndíjszerződést kötő szakmunkástanulók az alapösztöndíjon felül havi 250—500,— Ft társadalmi ösztöndíjat is kaphatnak.

A képzéshez szükséges egyéb feltételekről is gondoskodunk. Vidéki tanulóknak teljes tanulóotthoni ellátást adunk. Szakmunkástanulónak azoknak a fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik a nyolcadik osztályt jelenleg végzik, vagy már elvégezték, de a 17. életévüket még nem töltötték be.

Jelentkezéseket a következő címre kérjük:
„HŐTECHNIKA" Építő és Szigetelő Vállalat
személyzeti és oktatási osztálya,
Budapest VIII., Kállai É. u. 20. IV. em. — 1081

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.

Gyógyszergyártó tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

A római-parti csónakházunkban sporttelszerelésekről is gondoskodunk.

Vállalati ösztöndíj.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály.
Telefon: 690-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest,
Postafiók 110.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházatiipari gépkezelő szakmára.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

- **A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560,– Ft.**
- **Az ösztöndíj: 500,– Ft.**
- **Ingyenes kollégiumi elhelyezés (lakás és háromszori étkezés!);**
- **tankönyvek, tanszerek;**
- **munkaköpeny, iskolaköpeny;**
- **diákbérlet;**
- **hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.**

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.

Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaikat a gyár címére küldjétek.

PFV. ÚJPESTI CÉRNAGYÁR

személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Váci út 91. 1044

„Cipekedés"

Pataki Miki, a Csepeli Sportiskola vízilabdázója kiemelkedett a vízből, laza csuklómozdulatokkal megtáncoltatta tenyerén a narancssárga lasztit, majd hirtelen süvöltő lövést eresztett meg a bal felső sarok felé.

— Hű, de jó lövés volt! — prüszkölt elismerően a kapus, amikor hóna alatt az elcsípett labdával, felbukkant a víz alól.

Pataki Miki diadalittasan nézett körül az uszodában. Hallottátok...? Remélem, mindenki hallotta...!

Tökéletesen megértettük az örömét. Tudniillik aránylag kevesen kerülünk olyan helyzetbe, hogy felsősarkos bombánkat maga Molnár Endre dicsérje meg fennhangon. Egy olimpiai-, világ- és Európa-bajnok, egy Világ Kupa-győztes.

A földkerekség jelenlegi legjobb vízilabdakapusa,

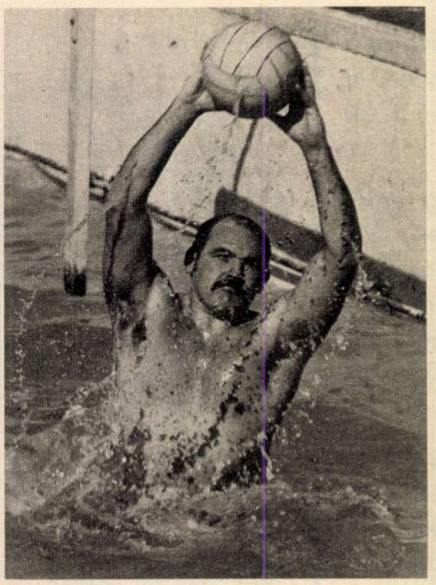

mélyvízben

aki edzés után szállt újra vízbe, egy kis mókás levezetés kedvéért.

*

A Központi Sportiskola pöttöm pólósait figyeljük a partról, amint jókedvűen labdázgatnak az őszi verőfényben.

— Hm! — mosolyog a bajsza alatt a világhírű kapuvédő, aki már mindent elért, amit a sportban egyáltalán el lehet érni. — Ők még sokra vihetik.

Elképedünk. Mi az, hogy ők, és mi az, hogy sokra?

— Na igen — magyarázza Molnár Endre. — Én az ő korukban még azt sem tudtam, hogy mi fán terem a vízilabda. Meglehetősen későn, 16 éves koromban kezdtem el ezt a játékot.

Az elképedés marad, ezért még megtoldja egy mondattal:

— Igaz, hogy előtte vagy húsz sportágat végigpróbáltam. És mivel úszni továbbra sem nagyon akaródzott, beálltam a kapuba. Hát ilyen egyszerű ez az egész...

Pedig dehogy ilyen egyszerű!

Itt mindössze arról van szó, hogy Molnár Endre, aki parádés védéseivel a sportág legjobb bombázóit kergette már az őrületbe — ilyen szerény. Mert azért nem lesz mindenkiből világklasszis kapus, aki utálja az úszók számára előírt edzésadagokat. Ehhez kell még egy és más. Páratlan reflexek, átlagon felüli tehetség, magasfokú irányító készség, játékintelligencia, akaraterő, szorgalom, és munka — minden mennyiségben.

És az sem hátrány, ha az ember előtt egy világklaszszis csapat játszik.

*

— Fogalmazzunk pontosabban. Előttem a világ legjobb együttese játszik, bár ez a fölény ma már nem olyan egyértelmű, mint 3—4 évvel ezelőtt volt. Mert annak ellenére, hogy sok szakember évek óta jósolgatja a vízilabda hanyatlását, a vízilabda egyre népszerűbb a világon. Jó példa erre az Egyesült Államok válogatottja, amely ma már igen alapos és szakszerű edzésmunkát végez. Ennek eredményeképpen ma már egyenlő eséllyel száll vízbe ellenünk is, de a szovjetek, az olaszok és a jugoszlávok ellen is. És rajtuk kívül is van még 3—4 csapat, amelyik közül bármelyik felállhat egy világverseny dobogójára.

Hát igen. A halászlé és a vízilabda között — sok egyéb mellett — az a különbség, hogy az előbbi elkészítéséhez speciális magyar fűszerek, és magyar szakácsok szükségesek, míg az utóbbit mindenki számára érthető szabályok szerint játsszák. A játékelemek pedig — kellő tehetséggel és szorgalommal — elsajátíthatók.

És még valami.

A magyar vízilabda-válogatott 1973 óta a világversenyek döntő többségét megnyerte, de legrosszabb esetben is a második helyen végzett. Csapatunk tehát olyan plusz teherrel száll a vízbe, amelyről az ellenfeleknek fogalmuk sem lehet.

— Így igaz! — sóhajt egy mélyet Molnár Endre. — Egyrészt tőlünk mindenki mindig aranyérmet vár. Ha akárcsak egyetlen góllal a második helyre szorulunk, akkor a közvélemény már a magyar vízilabda válságáról beszél. Másrészt meg... hogy is mondjam? A világ vízilabdás berkeiben egy kicsit mintha unnának már bennünket. Ezt is meg lehet érteni. Az ellenfelek számára eléggé nyomasztó lehet, ha a végeredmény állandóan így kezdődik: 1. Magyarország... És ez egyáltalán nem lebecsülendő teher, mert a játékvezetők „lovagias" emberek. Akarva-akaratlanul a gyengébbet gyámolítják. Például úgy, hogy vitás helyzetekben feltétlenül az ellenfélnek adják a labdát.

És jövőre — olimpia Moszkvában.

Az egyik legnagyobb ellenfél otthonában. És a magyar csapat újra esélyesként rajtol, újra cipelnie kell ezeket a terheket, és a közvélemény újra aranyérmet vár.

— Azért nehogy félreértsük egymást! — mosolyog megint a világ legjobb kapusa. — Nemcsak a közvélemény vár tőlünk olimpiai bajnokságot. Ennél rosszabb eredmény azért a mi számunkra is kudarc lenne!...

Cser Gábor
Fotó: Szalay Béla

TÖPRENGŐ

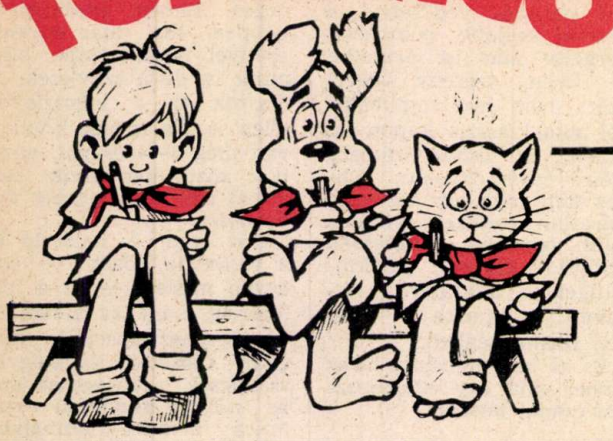

EGY DESZKÁT hét egyenlő részre vágtunk. Próbáljátok összeilleszteni eredeti állapotába. Milyen sorrendbe kell rakni?

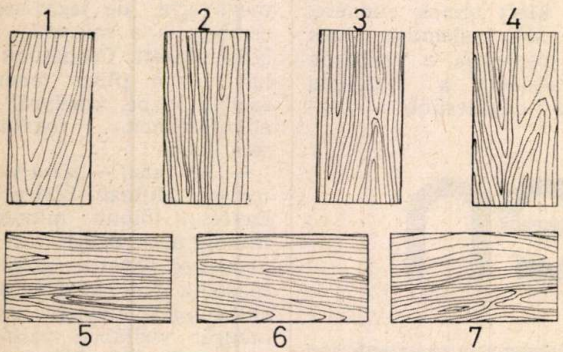

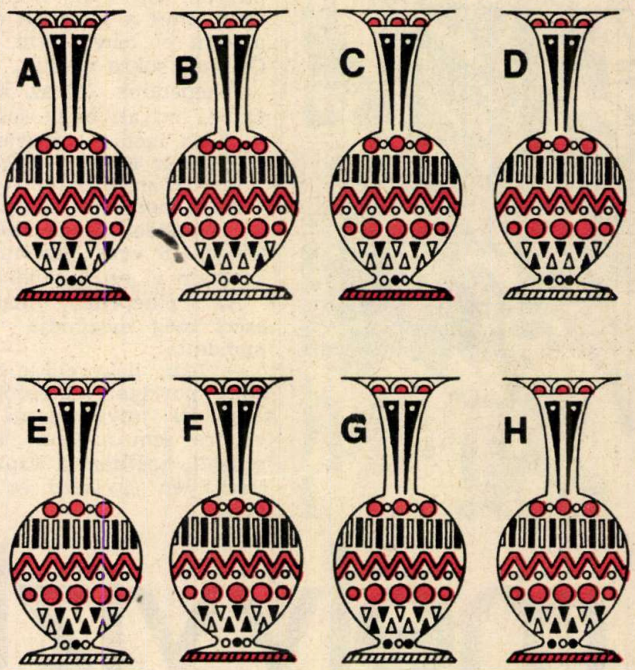

A NYOLC VÁZA közül melyik kettő egyforma?

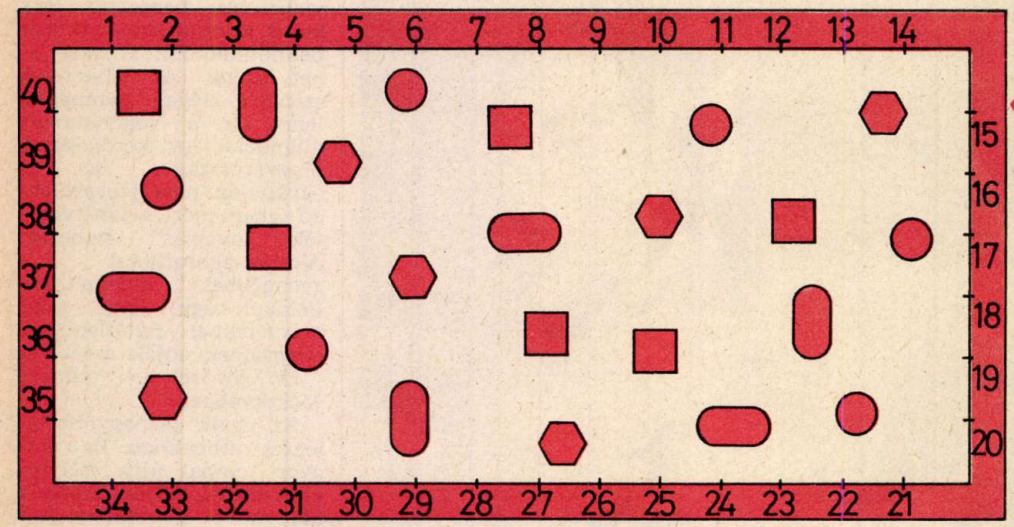

KÉT-KÉT szám között húzzatok három egyenes vonalat úgy, hogy a keletkezett hat mező mindegyikében legyen egy-egy hasonló idom.

A 23–24. SZÁM MEGFEJTÉSEI

Keresztrejtvény: „Az őszi bogár szomorú pri-pri dala szól már". **Mi ez?** C. **Jó megfigyelést:** 12. **Tarka kockák:** 3. **Díszes vázák:** 3, 5. **Nyomozás:** 50. **Rend az íróasztalon:** körző, körzőbetét, tuskihúzó, ceruza. **A régmúlt emléke:** a gyulai vár belseje. **Nyolc fotó:** A—4, B—7, C—2, D—8, E—6, F—1, G—5, H—3. **Melyik a négy közül:** a csoki. **Betűrejtvények:** Karaván, Dóra jelenti, Onedin család, Aki keres, az talál.

MI EZ? a) Hajszárító, b) különleges anyacsavar, c) porszívó

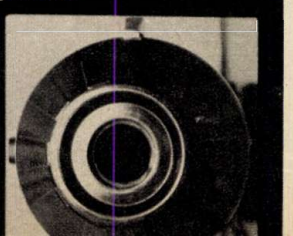

NYERTESEK

A 23—24. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Asztalos László, Fábiánffy Tímea, Krajcsi Judit, Zsolnai Erzsébet, Budapest; Duró Tamás, Gelén András, Debrecen; Lukács Ilona, Novodonszki Zsolt, ifj. Tóth Antal, Hódmezővásárhely; Baraniuk Zoltán, Nagykanizsa; Gólya Sándor, Tura; Kádár László, Makó; Nagy Judit, Esztergom-kertváros; Molnár Zita, Kisbucsa; Parragi Rozália, Kapuvár; Sinkovics Gyöngyi, Nagyveleg; Szabolcsi Mária, Nyíregyháza; Szabó István, Kunhegyes; Tóth Ildikó, Heves; Varga Veronika, Nagymágocs.

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be!

Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: október 23.

UTCÁK ÉS NEVEK

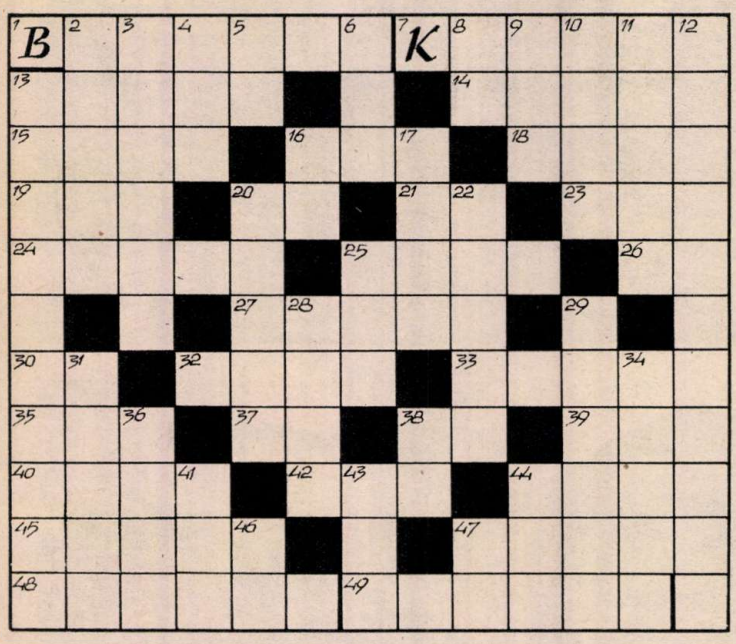

Sok utca, tér stb. viseli valakinek a nevét. Legtöbbjükről nem is tudjuk, kik voltak. Rejtvényünkben néhány ilyen személyről lesz szó, akikről — valamilyen kimagasló tevékenységük miatt — közterületet neveztek el. A meghatározásokban a római számok a budapesti kerületeket jelentik.

VÍZSZINTES: 1. **A Tanácsköztársaság népbiztosa volt (Dezső), a VI. és a XVIII. kerületben utca viseli a nevét.** 7. **A kommunista ifjúsági mozgalom egyik vezetője volt (Gyula), Miskolcon utcát, Budapesten utcát és teret neveztek el róla.** 13. Francia filmszínésznő, (Marina). 14. A virágok királynője. 15. Mértani vonal. 16. **Magyar elbeszélő (Gereben), Miskolc, Győr, Pécs és a IV., XII., XVIII., XXI. kerületi utcák emlékeztetnek nevére.** 18. Eszünk vele. 19. Angol férfinév. 20. Pali egynemű betűi. 21. Fordított névelő. 23. ONO. 24. Áruló lesz. 25. Cecília becézve. 26. Az ittrium és a kén vegyjele. 27. **Az illegális KMP mártírja (Barnabás), Miskolcon és az V. kerületben utca hirdeti nevét.** 30. HC. 32. Fegyverével célba talál. 33. A Duna mellékfolyója, névelővel. 35. EDS. 37. Helyrag. 38. Előd. 39. APF. 40. Köszönővény. 42. Születéstől számítják. 44. **Erdélyi történetíró (Péter), az I. kerületben utcanévvel emlékeznek rá.** 45. Egy angol városból való. 47. Gyümölcsből és szeszes italból készített üdítő, névelővel. 48. **Kémikus, a zajtalan gyufa feltalálója (János), Pécs, Győr, Szeged, Debrecen és Budapest utcái közt van a neve.** 49. **Finnugor nyelvész (Antal), a VIII. kerületben neveztek el utcát róla.**

FÜGGŐLEGES: 2. Tüzet szüntettet. 3. Operaénekesnő (Magda). 4. Vádol, de csak részben! 5. Kettős betű. 6. Regényét Gárdonyi írta meg. 8. Ősi mezopotámiai város. 9. . . . Angeles. 10. Égő. 11. Helység Heves megyében. 12. **Az első olimpiai bajnokunk, 1896-ban úszásban lett aranyérmes. Sétány viseli a nevét.** 13. **A Tisza-szabályozás terveit kidolgozó mérnök (Pál). Szeged és a XI. kerület nevezett el utcát róla.** 16. Római hatos. 17. Lázít. 20. Világhírű magyar énekesnő (Gitta). 22. Más néven, közhasználatú, latin eredetű szóval. 25. Henger alakú idom. 28. Többszörös olimpiai világbajnoknőnk (Ilona). 29. Megolvasztott fémet a kohóból kienged. 31. Híres francia divat-diktátor, előtte személynevének kezdőbetűje. 34. A Duna Csehszlovákiából jövő mellékvize. 36. Becézett női név. 38. Vigyázó. 41. NKN. 43. Szaglószerv. 44. . . . Bekr, az első arab kalifa. 46. Egyformán hangzó betűk. 47. Az ezüst vegyjele.

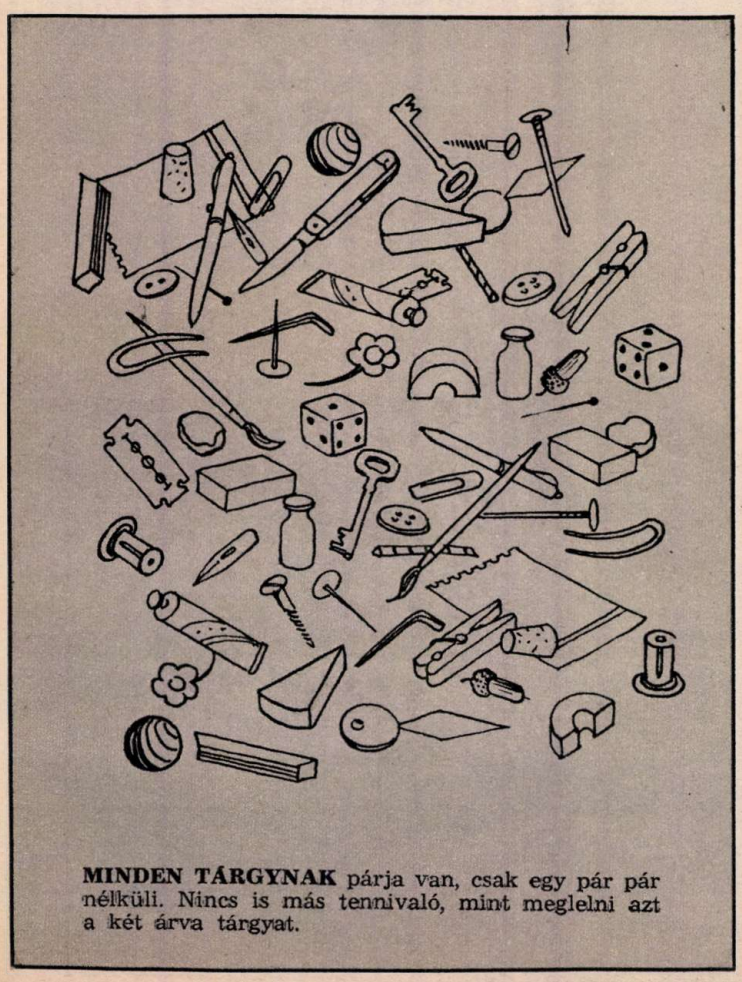

MINDEN TÁRGYNAK párja van, csak egy pár pár nélküli. Nincs is más tennivaló, mint meglelni azt a két árva tárgyat.

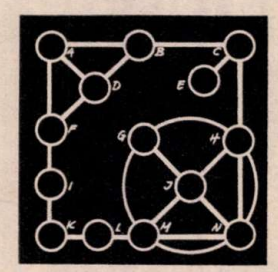

ÍRD BE a kis körökbe az 1-től 14-ig terjedő számokat úgy, hogy minden egyenesen és a nagy körön is a számok összege 24—24 legyen!

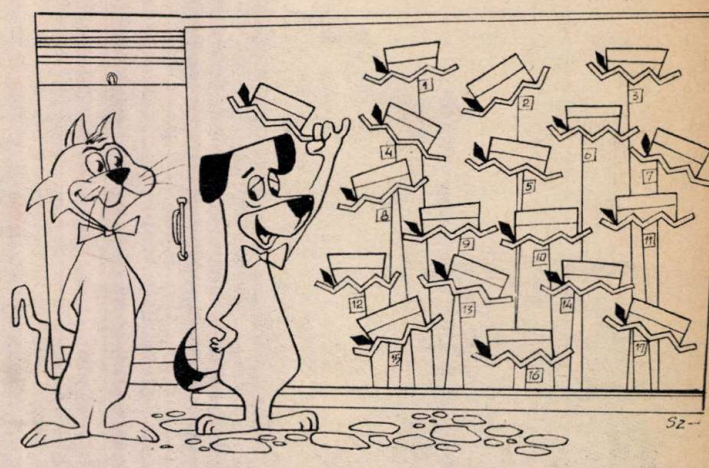

FOXI MAXI GAVALLÉR

. . . Álljunk meg itt azon az alapon,
hogy itt vettem tavaly a kalapom.
Kandúr Bandi, ha megleled párját,
kiutalom neked az árát . . .
Hányas számú kalapra kellene
Kandúr Bandinak rábökni ahhoz,
hogy legyen egy ingyenkalapja?

ÚJ FIÚ

TV-MŰSOR KÉSZÜL

AZ ŐRSBEN

Kürtjel harsant, csatazaj, „lódobogás" verte fel a Városliget délelőtti csendjét. Lovagi vértekbe öltözött srácok vágtattak a találóan bicilónak elkeresztelt, vagyis paripa mezbe bújtatott campingkerékpárokon. Az erkélyről szende udvarhölgyek, a sétányokon kíváncsi járókelők figyelték, hogyan vív meg az új fiú, a Mókus, valamint a Cickány őrs erős emberével.

A lovagi kort megelevenítő vidám játék — egy jelenet a televízió műsorából. Címe: Új fiú az őrsben.

— Filmünkkel az új jövevények fogadására szeretnénk felhívni a gyerekek figyelmét — ismertette elgondolásait Takács Vera szerkesztő. — Általában az a gyakorlat, hogy az új fiút, vagy lányt besorolják valamelyik őrsbe, többnyire oda, ahol a legkevesebben vannak. Ez kényelmesebb, mint megkeresni a neki való helyet, ahol jól érzi magát. Ahhoz, hogy egy őrs valóban baráti közösséggé kovácsolódjék, a tagjait is jobban meg kellene válogatni. Hogyan? Erre kerestünk választ a riportokban. A vidám filmjelenetekből pedig kiderül, hogy mennyi a használható is a sok játékos ötletből.

Szó volt például arról is, hogy az új fiút próbára kell tenni. De mi legyen a mérce és egyáltalán milyen legyen a próbatétel? Sportpályán mutassa meg, hogy mit tud, vagy kopját rántson, mint a régi lovagi időkben? A legkülönbözőbb elképzeléseket életre keltő jelenetek bemutatják azt is, hogyan nem lehet, de arra is példával szolgálnak, hogyan kellene foglalkozni az újonnan érkezőkkel, és erősíteni az őrsi közösséget. Ennek a fontosságát elsőként maguk a műsor szereplői ismerték fel. Tíz budapesti iskola tanulóiból válogatták össze a filmbeli osztályt, ahová az új fiú érkezik. Őt Szász Péter játssza, a Bacsó Béla úti Általános Iskola 4. osztályos tanulója.

Talpig lovagi vértbe öltözve, morcosan áll a többiek között. Nála jobbat nem is választhattak volna. Zárkózott, félrehúzódó. A forgatás szünetében sem játszik, inkább a filmesek körül sündörög. Boldog, ha kezébe adják a csapót, vagyis a felvételeket indító táblát.

— Beképzelt — biggyeszti a száját az egyik kislány, de barátnője megvédi.

— Szerintem hiányoznak a barátai. Egyedül van. Mi mindnyájan ötödikesek vagyunk, ő negyedikes. Láthattad, hogy Pongrácz Marietta sem akart vele táncolni. Mivel fiatalabb nála, meg kisebb is.

Milyen érzés iskolát, őrsöt cserélni, kiszakadni a megszokott környezetből és mindent elölről kezdeni egy másik helyen? Az új fiú, vagy lány bár nincs megjelölve, a valóságban, mégis könnyen felismerhető. Többnyire egyedül eszi a tízóraiját, társtalanul álldogál az udvaron, mint a fészekből kipottyant fióka. Futna, száguldana a többiekkel, de nem mer közeledni. Fél, hogy kinevetik, félreismerik, visszautasítják. Mit tudnak erről a filmbeli történet szereplői?

— A legfontosabb, hogy befogadjanak — véli a dundi fiút élethűen alakító Kasza Peti. — Engem befogadtak. Persze, igyekeztem magamat megkedveltetni.

— Aki nem barátkozik ilyen könnyen, azzal mi legyen?

— Segíteni kell neki — szól közbe Baráth Jóska, a Városmajor utcai Általános Iskola tanulója. — Hozzánk is jött új fiú, azt mondták róla, hogy vad és összeférhetetlen. Eleinte csak figyeltük egymást. Kitapasztaltuk a gyengéit és a jó tulajdonságait is. Így jöttünk rá, hogy mire lehet használni az őrsben. Ettől kezdve összemelegedtünk és egyre jobb barátok lettünk.

„Felvétel indul!" — harsant a figyelmeztető kiáltás és a kötött páncélingekbe, sisakokba bújtatott lovagok visszanyargaltak a viadal helyszínére. Játszottak tovább. Élvezték, hogy egy héten át mindent lehet, amire máskor nincs mindig lehetőség. Jelmezt ölteni, csónakázni, bicilovon robogni, egymást színes festékkel tetőtől talpig bemázolni . . . A műsorban természetesen komoly kérdésekre is válaszolni kellett. Olyanokra, hogy mit jelent a közösség? Barátok-e az őrsi tagok és mitől lesznek azok?

Hogy sikerült-e valamennyire jól felelniük, azt döntsék majd el a műsorba nézőként bekapcsolódó pajtások. A filmet október 18-án vetítik.

Vadas Zsuzsa

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.2572 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme,
Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

UTAZÁS BUBORÉKBAN 1

Pif

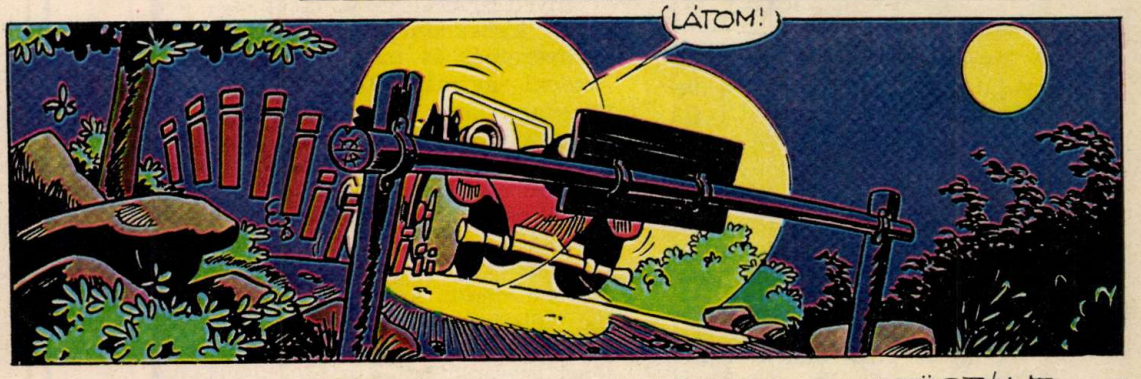

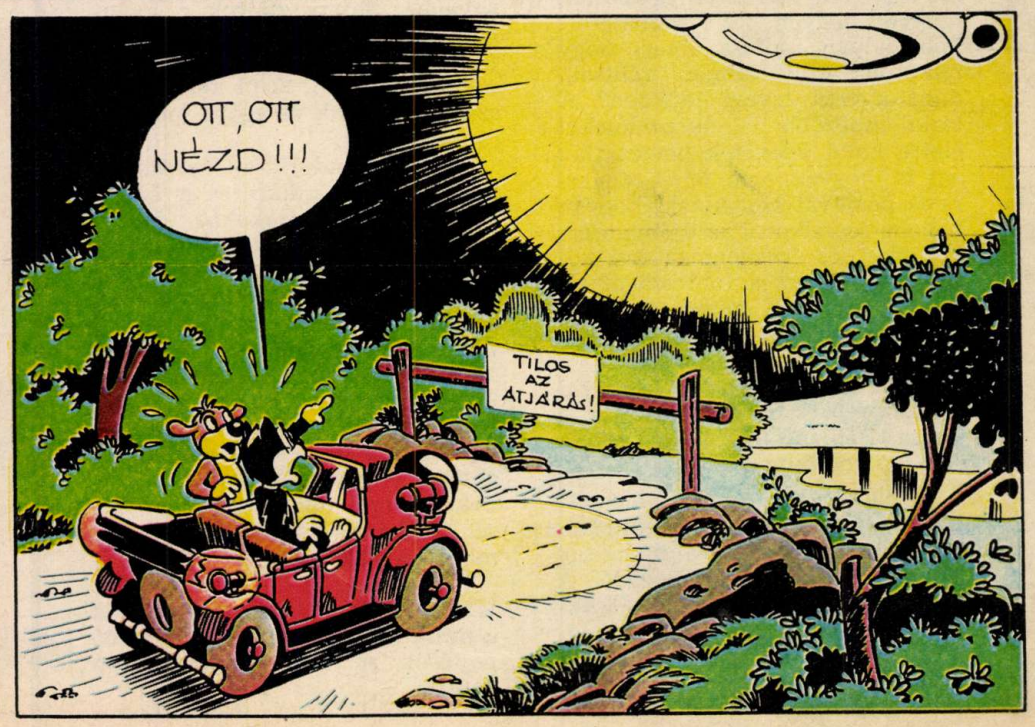

79/29

XXXIV. ÉVF. • 1979. OKT. 18. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

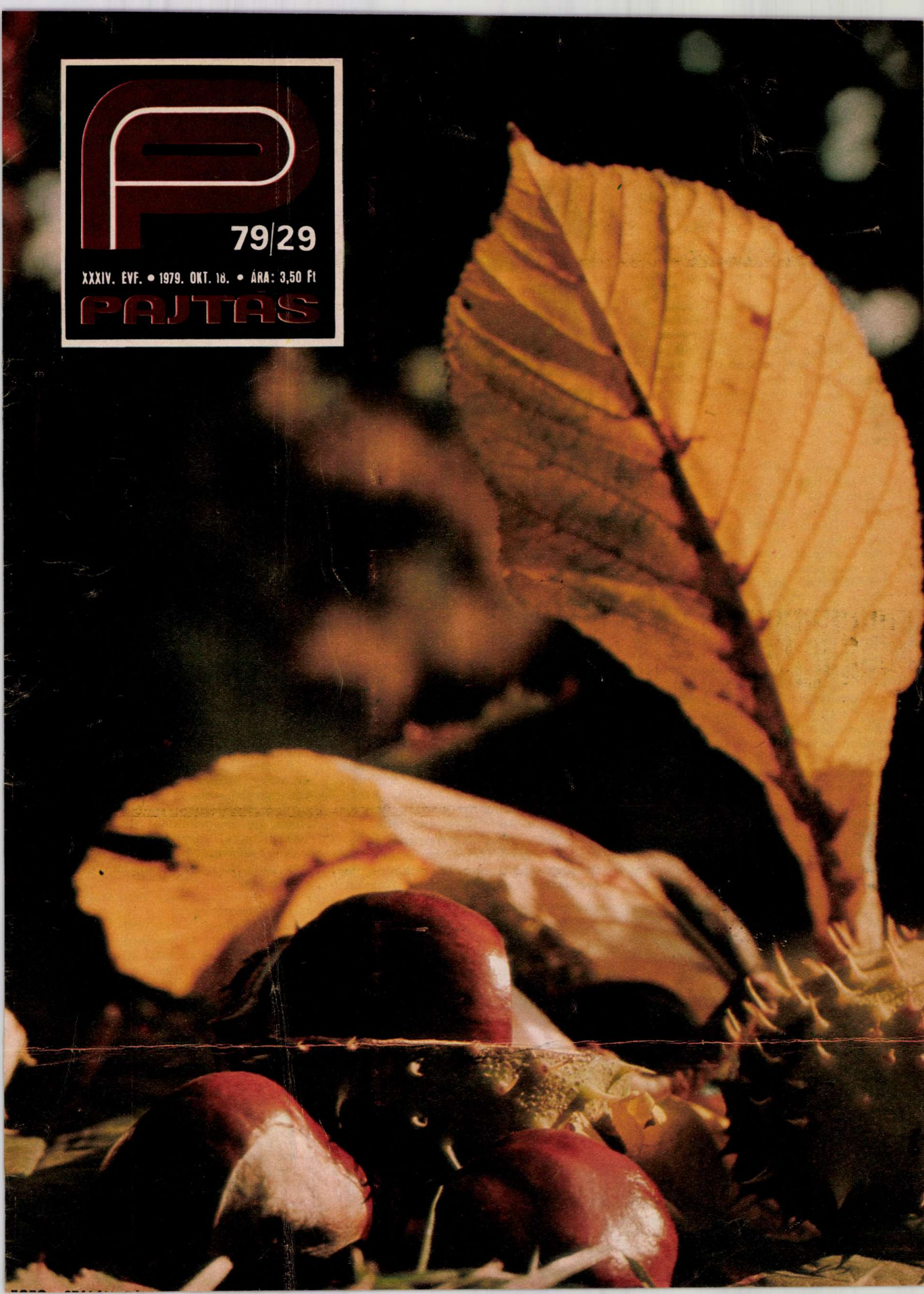

KELL AZ A KIS MOZGÁS

A színek eltompultak, a világ szürke lett. Nehéz felhők kószálnak az égen, és lassan, csendesen, de makacs kitartással esik az eső. Lehet, hogy ilyen környezetben születtek a népballadák...

Velencén mindenesetre találunk körülbelül ötszáz vidám embert. Ott gyülekeznek a parton, és elégedetten kacsintgatnak a mosogatórongy színű égre.

— Remek idő van! — mosolyognak egymásra csuromvizesen. — Ennél pompásabb hűsítőt el sem lehetne képzelni!...

Fázósan toporgunk a tócsák között, de kénytelen-kelletlen igazat adunk az ötszáz sportmezesnek. Az eső valóban tökéletesen hűsít, és ez mindenképpen jól jön, ha az embernek körül kell futnia a Velenceitavat az „Aranyjelvényesek az olimpiára" akció keretében.

*

— Tavaly indítottuk a mozgalmat a KISZ KB Honvédelmi- és Sportosztályával közösen — mondja Máth István, az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda képviselője. — Célunk az volt, hogy mintegy 200 sportkedvelőt kijuttassunk a moszkvai olimpiára. Ezt a jutalomutat igyekeztünk kemény feltételekhez kötni. A résztvevőknek 100 km-t kell kerékpározniuk, 4000 m-t kell úszniuk, teljesíteniük kell egy 30 km-es túrát, és most ez a futás. Sokan furcsán mosolyogtak, és azt bizonygatták, hogy aki ezeket véghezviszi, az nyugodtan elindulhat majd a versenyeken is. Nos, azóta több, mint kétezren teljesítették ezeket a „teljesíthetetlen" feltételeket, köztük nyugdíjasok és általános iskolások is! Úgyhogy újabb versenyekre lesz szükség ahhoz, hogy a 200 fős utazó csoportot kiválaszthassuk.

Az elhangzottakhoz csak annyit tennénk hozzá, hogy ehhez a nagyszerű, és bátran mondhatjuk, hogy *tömegsport* akcióhoz egyetlen újabb sportlétesítményt sem kellett építeni.

Egészen természetes, hogy most is itt vannak a 10—15 éves korosztály képviselői. Például Hontvári Jóska. És éppen „doppingol" a somsályi fiú!

— Csokoládé! — majszolgat magabiztos arccal. — Valósággal megtáltosodok tőle. Az úszás előtt is bekebeleztem vagy négy táblát, aztán széttéptem a vizet.

Persze, hogy jóval a szintidőn belül futja le a 28 km-es távolságot. És... persze, hogy nem kizárólag a csoki miatt.

Bugya György testnevelő csaknem egy egész osztállyal érkezett Budapestről, a Bocskai István Általános Iskolából. Huszonheten vesznek részt az akcióban, és közülük tizenhárman valamennyi próbán helytálltak már. Hét fiú, és hat lány!

— Nagy divat a sport arra mifelénk — mondja a testnevelő. — Minden áldott nap felszaladunk a Gellérthegyre, meg vissza. Nagyon sokszor a szülők is elkísérnek. Ezenkívül együtt edzünk az úttörőolimpiára készülő tanulókkal is.

Sorra érkeznek a célba a „bocskaisok". És egyik sem keresi a hordágyat, vagy az oxigéntömlőt. A hetedikes Kürtösi Laci meg kifejezetten nyugodt, társalgási modorban nyilatkozik:

— Nem, amúgy nem sportolok semmit. Naponta futkározunk a tanár bácsival, meg a többiekkel. Egy kis torna, egy kis labdázás, egy kis úszás... ez minden.

Így igaz, kedves Laci. Ez — valóban minden!

Közben beérkezik a hatodikos Bánszky Zsuzsa és Kelemen Évi is. Ők már másodszor teljesítik ezt a próbát. Kérdeznénk tőlük is egyetmást; de ez megoldhatatlan feladatnak bizonyul. Mert futnak tovább!

No igen. Az ő távjuk „csak" 14 km volt. Kell az a kis mozgás az embernek.

A különös az, hogy erre másokat is rádöbbentenek.

— Füreden a partról néztem, amint az úszást teljesítik az „Aranyjelvényesek" — mondja kissé kimerülten dr. Sipos József muzeológus. — És csodálkozva láttam, hogy ezek a srácok is ott vannak a célbaérkezők között. Egy pillanat alatt döntöttem. Ha ők — akkor én is! És most itt vagyok...

*

— Persze! — mondhatná valaki. — Vannak akik kezüket-lábukat törik, hogy kijuthassanak az olimpiára.

— Ha így lenne —, mondjuk mi — az sem lenne túlságosan szégyellni való. De akárhogy is kutatunk az emlékezetünkben, a moszkvai olimpiáról alig-alig esett szó ezen az esős vasárnap délelőtt a Velencei-tó körül. Talán mégsem csak azért csinálják...

Cser Gábor
FOTÓ: Szalay Béla

ELHANGZOTT

Szólj és cselekedj!

— Májusban a csapatparlamenten kis és nagy kérések hangzottak el — meséli Ács Anna, a jánoshidai iskola hetedikes tanulója. — A fiúk régi vágya bőrfoci, a lányoké egy pingpongasztal volt. Nagyon szeretnénk úttörőtáborhont, örömmel segítenénk a létrehozásában is. Sajnos a suliból hiányzik a tornatermi öltöző, ez most a legfontosabb kérések közötti szerepel.

— Nálunk van tornaterem és öltöző, így hasonló gondjaink nincsenek — mondják a tiszaburai fiúk: Szebenyi László, Kneifer Tibor, Burkus Péter és Papp Ferenc. — Új iskolánkat az idén márciusban avattuk. Mindenünk megvan, elégedettek vagyunk. Valamit mégis csak szeretnétek? — faggatom őket.

— Igen, azt kértük a csapatparlamenten, hogy legyen kémia szakkör és házitorna. Ezek még hiányoznak. Viszont már működik asztalitenisz-, barkács-, kosárlabda-, képzőművész-, kézilabda-, labdarúgó- és természetkutató-szakkör. Ez utóbbi ÁFÉSZ-szakkört készíti fel, akik azokat készítik fel, akik kereskedelmi pályára mennek.

Az örményesi iskola egy kastélyban kapott helyet, ott van a művelődési ház, a könyvtár, sőt a mozi is. Bárki azt gondolhatná, hogy ennél jobbat kívánni sem lehetne, minden együtt van. Ámde napközi nem volt idáig. *Csajági Erikáék legnagyobb kérése a májusi csapatparlamenten a napközi volt, ami szeptembertől már működik is.* Igaz, egyelőre még csak a kisdobosoknak nyújt tanulásra, játszásra, étkezésre alkalmas helyet.

Sonkoly Veronika örömmel meséli, hogy a cserkeszőlői Petőfi Sándor úttörőcsapat kéréseinek egy része megvalósult: *kapható iskolatej, és épül a betonozott tenisz- és kézilabdapálya.* Ebben nagy segítséget kapnak a Magyar—Román Barátság Tsz dolgozóitól. Cserébe a felsősök a napraforgószedésben serénykedtek.

Épül a teniszpálya, de sajnos tornaterem még nincs. Pedig az iskolájukban rangja van a sportnak, *rendszeresen szervezik a Cserke-kupát, amelyen Tiszasas, Szelevény, Kunszentmárton és Cserkeszőlő fiú- és lánycsapata vívja küzdelmeit.* Lövészetben Cserkéé lett a vándorkupa, és a motorbarát szakkör első helyezést ért el.

Jászszentandráson *Szabó Erikáéknak* két évvel ezelőtt a legnagyobb vágyuk egy tornaterem volt, amely azóta felépült. Most parkot szeretnének létesíteni. Erika erről így beszél:

— *Reméljük, a park később Jászszentandrás díszére válik. Mi pedig a felnőttektől megtanuljuk a fák, bokrok metszését, a virágok gondozását.*

— *Fegyverneken új részszel bővült a régi iskolaépület, tornatermünk is van, de a tusoló még hiányzik* — mondja Matuz Sándor és Rencz Tibor. — *Mindannyian szeretnénk túrafelszerelést és sok-sok kirándulást. Kapcsolatot teremtünk a KISZ-esekkel, akár túrázni is együtt mehetnénk. Javasoltuk, hogy az úttörőtanácson belül négy szakbizottság alakuljon, így év közben is foglalkozhatnánk a rajvezetők képzésével.*

A PARLAMENTEN

Mi kell egy jó szakkörhöz a gyerekeken kívül? Természetesen szakkörvezető, felszerelés, anyag, no és helyiség. *Sánta Szabolcsék Jászboldogházán* hogy legyen fotószakkörük. Kívánságuk teljesült. Igen ám, de Szabolcs és barátai a legutóbbi parlamenten elmondták, hogy szívesen járnának vasútmodellező szakkörre is.

Az iskola és a csapatvezetőség adott volna helyet az újabb szakkörnek, csak éppen a szakvezető, és az induláshoz szükséges felszerelés hiányzott.

Szabolcsék leleményesek voltak. Megkérték Magyari Józsi bácsit — aki vállalja el a szakkörvezetést. Az egyik hetedikes fiú — Sándor Anti — pedig felajánlotta, hogy a terepasztalát, felszerelését.

A jászboldogházi gyerekeknek van még egy, a szabad időhöz kapcsolódó kérésük: *kezdődjenek előbb az ifjúsági előadások a községi filmszínházban, mert este hétkor csak osztályfőnöki engedéllyel mehetnek moziba.*

Szabó Lehelék Karcagon az asztalitenisz szakkört hiányolják. Úgy vélik, nem nagy kívánság, teljesíthető. Ha máshol nem, hát az úttörőházban.

Tiszagyendán *Zsigri Csilla*, az úttörőtanács titkára. A gyerekek kívánságára rendszeres fogadónapot kért a csapatvezetőségtől, mert *igaz, hogy a csapatvezetővel bárki, bármikor beszélhet, a fogadónapon mégis több idő jutna a közös gondok, tennivalók megbeszélésére.* Például: községükben sok az idős ember. Nekik, és minden más rászorulónak szívesen segítenének — ezt a parlamenten is felajánlották.

A mezőtúri *Szücs Erzsike* azt kérte a parlamenten, hogy továbbra is mindig ugyanazon a napon tartsák az úttörőfoglalkozásokat, de *írjanak a szülőknek levelet, hogy aznapra ne készítsenek más programot.* Erzsike ugyanis arra gondolt, hogy őrsi meghívókat küld az anyukáknak, apukáknak, akik eljönnek hozzájuk és *jobban megismerik egymás életét, munkáját.*

A negyedikes *Czórán Éva* és a hetedikes *Rácz Erika* felváltva sorolták, hogy Besenyszögön mi mindent tett már értük — az úttörőkért — *a Május 1. Ruhagyár varrórészlege, a Palotási Állami Gazdaság, a Kossuth Tsz, és a Bőripari KTSZ.* Például kirándulásokat szerveztek a gyerekeknek, sötétítő függönyöket varrtak az iskolának. *Parlamentjükön ott volt a községi tanács elnöke, Boros Emil és a segítségre mindig kész Sinka Lajosné községi párttitkár.* A gyerekek nekik is elmondták álmukat: szeretnék, ha a próbafúráskor feltört melegvizet később úszómedencéjébe vezethessék, hogy *mind több úttörő megtanulhasson úszni, megismerje a leghasznosabb vízisportok egyikét.*

Hajnalodik. Csörög az óra, készülni kell! Ilyenkor lenne legédesebb az alvás, de hiába. Irány a suli!

Hűvösek a hajnalok. A verebek felborzolt tollal ugrándoznak, élesen csipognak. Messziről trolibusz zúgása hallatszik. A lakótelep még alszik, csak távolról hallani az ébredő város morajját.

Hosszúra nőtt fiú érkezik az Ond vezér parki iskolához. A kerítés fölött néz be az udvarra. Majd kapu gondol egyet, s a Hosszú előtti padra ül. nyújtja. lábait előre-zőket. Várja az érkezőket.

— *Apuék elmentek, unom magam otthon* — mondja. — *Itt mindig akad valami tennivaló.*

Az első emeleten kinyílik egy ablak.

— *Laci fiam! Ha megjönnek, szólj a kapusügyeleteseknek, hogy egyiktük menjen be az irodába...*

A kapunál egy elsős bajlódik a táskával és egy csokor virággal. A mama lekiált a kapuhoz:

— *Laci! Segíts már Marikának...*

És Bali Laci mindent vállal. Mert ha otthon lenne — unatkozna.

Az utca sarkán nagy iskolatáska, egy nem sokkal nagyobb emberke és a mamája kanyarodik be. Sietnek. A kapuban puszi, azután a mama továbbsiet. György Zoltán első osztályos tanuló belépked az iskolába.

— Alig múlt hat óra, és te már bejöttél. Nem vagy álmos?

— *Nem. Ilyenkor a gyülekezőben várjuk, hogy kezdődjön a tanítás. Nyolc óráig játszunk. De van, amikor elalszom, és nem hallom a csengőt, csak arra ébredek, hogy mindenki megy kifelé a folyosóra.*

A korai bejárás oka a kisebbek esetében az, hogy őket egy-két órára sem hagyják magukra a szülők az üres lakásban. Itt, az iskolában vigyáznak rájuk. Az ügyeletes tanárok mesélnek, beszélgetnek velük. Persze így is nehezen telik az idő. Egy-két játék előkerül a zsebből, de bármennyire is tagadja György Zoli: ilyenkor még nagy úr az álmosság!

KÖLCSÖNÖS SEGÉLYNYÚJTÁS

Néhány perc múlva háromnegyed nyolc. Szinte egymás sarkát tiporják a gyerekek az iskola bejáratánál. Mindenki befelé tódul, csak Spernoga Feri tolakszik szembe az áradattal. Végre kiszabadul, és rohan. mintha kergetnék.

— *A bátyámnak, Gyusztinak földrajzórája lesz, és nem hoztam el az atlaszt!* — hadarja egyszuszra, de nem hagyom őt elfutni.

— Miért te szaladsz az atlaszért?

— *Mert megegyeztünk: ketten egy atlaszt veszünk, hogy én a megtakarított pénzből vehessek egy klassz regényt. Cserébe nekem kell behordanom az atlaszt, de elfelejtettem, földrajzórájuk lesz!* — szusszan, s már vágtat is tovább...

HÁROM VEKKER

Lajos Attila ötödikes, rendkívül komoly gyerek. Már kulcsot és három (!) vekkert is kapott. Önállóan ébred az első vekker szavára. Reggelizni kezd a második jelzésére, és indul a harmadik csörgésére. A szülei pontosan beállítják az órákat, azok idejében figyelmeztetik Attilát, és Attila pontosan elkezdi a soron következő tennivalót. A reggelire van a legtöbb ideje, mert a mama szerint az egészséges az, ha „nem embernek sietnie kell az evéssel"! Ahogyan az édesapja is szokta, Attila reggelinél olvassa az újságot. De a Pajtás harmincként oldalas és... édesanyja ma elfelejtette felhúzni a harmadik vekkert.

Attila elkésett. Meszszíről kiáltja a nevét az ügyeletesnek, azok felírják, és ő rohan be az osztályba.

— *Tanár néni, kérem* — törli meg a homlokát —, *nem csörgött az a vacak harmadik vekker!*

*

Becsengettek. Az ügyeletesek még várnak néhány percet, aztán ők is felmennek az osztályba. Hajnaltól csengetésig így telik el két-három óra a napból. Ki így, ki úgy üti agyon az „üres" időt. Pedig ezt is be lehetne tölteni osztani, el lehetne értelmesebben. Igaz?

Gebri Antal

Fotó: Wagner Margit

HAJNALTÓL CSENGETÉSIG

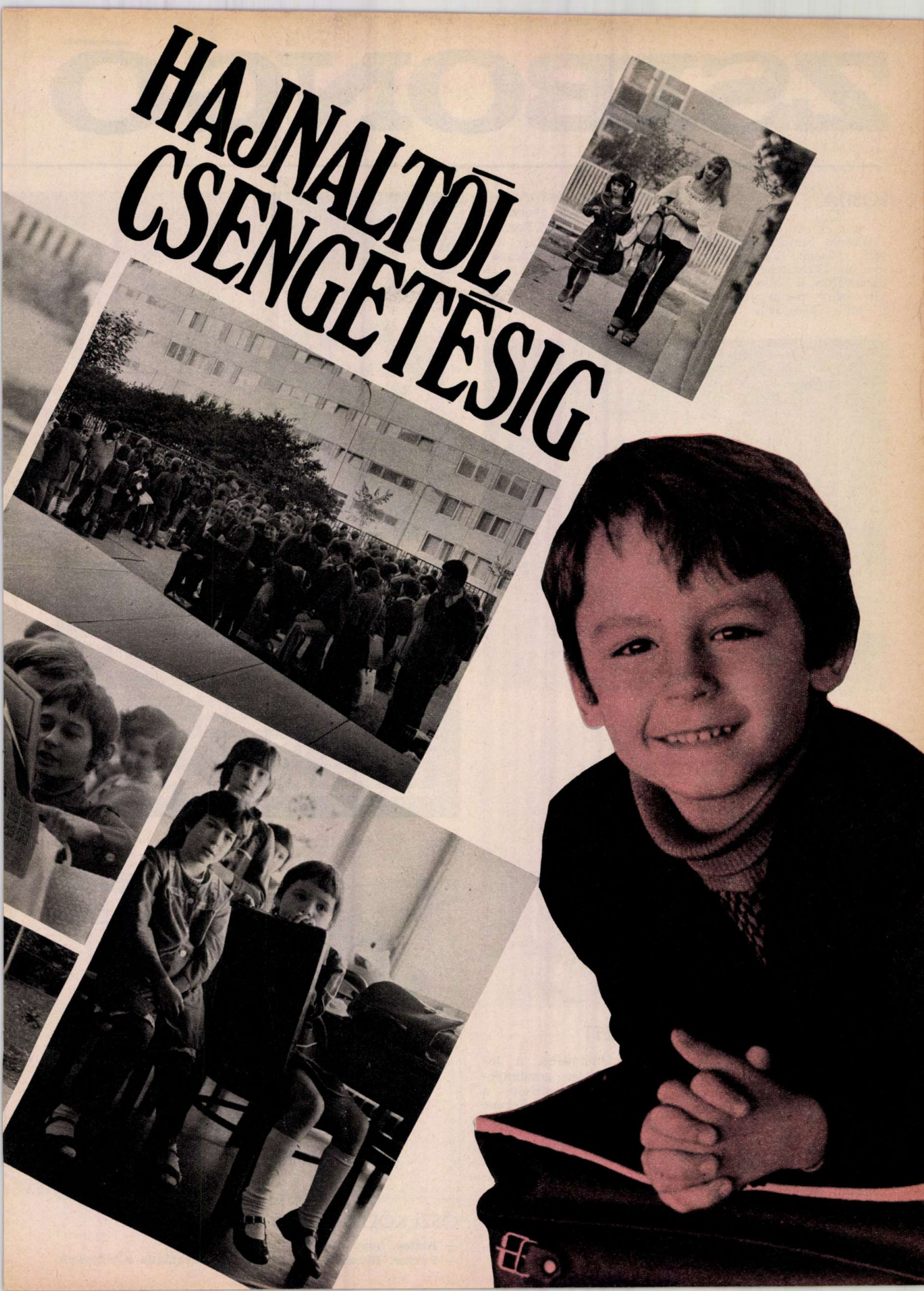

ZSIBONGÓ

BÓBITA

Weöres Sándorról készített műsort Bóbita címmel az Iskolatelevízió. Pilismaróton, a halastó partján négy napig forgatott a stáb Mészáros Gyula rendező irányításával. Ajkai és visegrádi gyerekek, Károlyi Amy, Sebő Ferenc, Kertész Péter, Halász Judit, a Sebő és a Tolcsvay együttes szerepel majd a műsorban, amely még ebben a tanévben képernyőre kerül.

KART KARBA ÖLTVE

Gazdag népi kultúránk hagyományaival: dalokkal, táncokkal, játékokkal ismerkedhettek meg a Fővárosi Művelődési Ház (cím: XI., Fehérvári út 47.) táncház foglalkozásain.

A Muzsikás együttes vezetésével közös ének- és néptánctanulás, hangszerbemutató várja a 10–15 év közötti gyerekeket. A művelődési ház körtermében minden kedden 17–18.30 között tartják foglalkozásaikat. Belépődíj: 8,– Ft.

Az sem késett el, aki még nem jelentkezett, mert folyamatosan bekapcsolódhat a játékba, tanulásba.

JÁTSZÓTÁRSAK VOLTUNK...

...méghozzá a BNV nemzetközi játékkiállításán, a D-pavilonban, ahol két alkalommal nagy sikerű Pajtás-délutánt rendeztek.

Pódiumot kaptunk és a pódiumon játékmesterünk, B. Tóth László, a híres műsorvezető, lapunk könnyűzenei írásainak népszerű szerzője szórakoztatta a közönséget. Mikrofon elé szólított mindenkit, akinek kedve kerekedett egy kis játékra, és aki ajándékkal szeretett volna hazatérni. Hiszen nyeremény akadt itt bőven.

Örömmel újságoljuk el mindenkinek, hogy a soksok gyerek mellett játszottak velünk felnőttek, fiatal katonák, eladósorban levő lányok, szülők és nagyszülők is. Mert játszani mindenki szeret. S mert úgy látszik, hogy a Pajtást szinte minden korosztály ismeri, kedveli, s ha hozzájut, szívesen olvassa.

MEGÉRETT

Székesfehérváron, a József Attila utca gesztenyefáin az ősz beérlelte a termést. A Rákóczi Ferenc utcai iskolában tanuló gyerekek tanítás után mindennap szedik a vadgesztenyét. Khaut András, Lippai György és Pongrácz Péter hatodikos tanulók egy-egy verőfényes délután több mint fél mázsa gesztenyét — fontos gyógyszeralapanyag — gyűjtöttek.

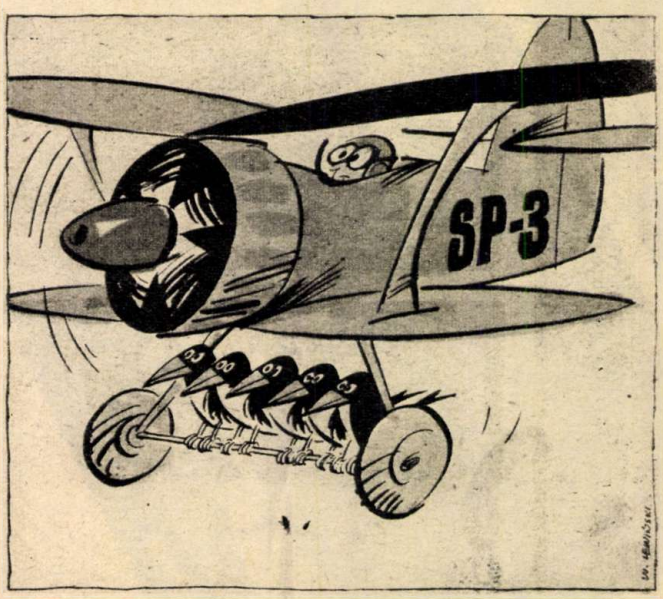

ŐSZI KÖLTÖZÉS

— Biztos, hogy dél felé megy?
— Persze! Hiszen ő is madár. Télen megfázna a hidegben.